

1938 OKT. 10.

II

IFJÚ ÉVEK

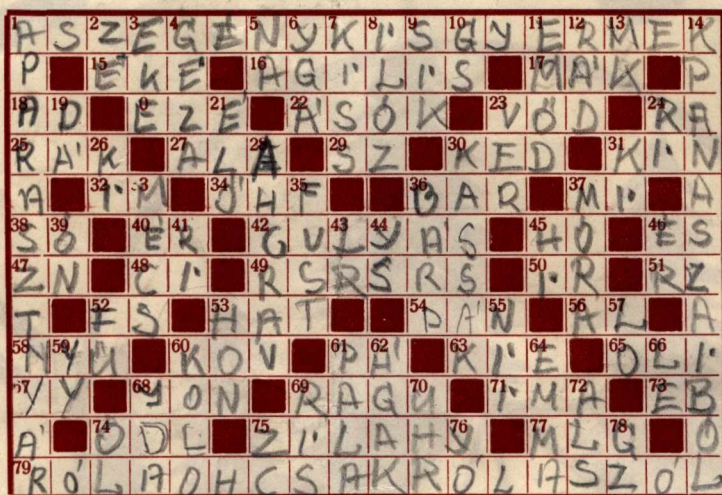
HURSAN

KERESZTREJTVÉNY.

(10. pont.)

„EGY KIS IRODALOM”

Vízszintes: 1. (a nyíl irányában) Kosztolányi mely versciklusából való e vers: „Mint aki a sínek közé esett.” 15. Ford. Disze. 16. Tevékeny. 17. Növény. 18. A jó szívi. 20. Nem azé. 21. Kerti szerszámok. 23. Vejed. 24. Rag. 25. Hátrafelé megy. 27. Szárny — lat. 28. Kettős mássalhangzó. 30. Kend — régiesen. 31. Fájdalom. 32. Mutatózó. 34. Ö. H. F. 36. Ford. Fogoly. 37. Személyes névmás. 38. Izesít. 40. Csermely. 42. Fiatal magyar költő. 45. Csapadék. 46. Kötőszó. 47. Cink jele. 48. 101. Római számmal. 49. Három Abesszin „Herceg” mássalhangzó. 50. Nép. 51. Réz mássalhangzó. 52. F. S. 53. Szám. 54. Nép. 56. Hangjelző. 58. Hord. 60. K. Ács — A mesterember. 61. Babaköszönés. 63. Keresztyén ifjak egyesülete. 65. Becézett lánynév. 67. Azonos hangzású betűk. 68. Ilyen skála is van. 69. Levesfajta. 71. Fohász. 73. Kutya. 74. Old (bet. kev.). 75. Költő és regényíró „a fegyverek visszanéznek”. 77. Meleg mássalhangzó. 79. Petőfi vers.

Függőleges: 1. Ady vers. 2. ... ppelein. 3. Mezőgazdasági eszköz. 4. „... és Dusán”; Hunyadi regény. 5. Nógatózó. 6. Ford. lánynév. (hely. hib.) 7. Költő. Ismert versei: „Egy sir”, „Ágota kisasszony” 8. Ford. fiú név. 9. Papköltő. 10. G. S. 11. Fiatal költő. 12. Reád. 13. A 17. vízsz. mássalhangzó. 19. Itt — ném. (fon.). 21. Ilyen „halott” is van. 23. Ut. 24. Sir. 26. Igekötő. 28. Ford. költő. Ismert verse: „Károg a holló”. 30. Szélsőséges irányt képviselő költő. 31. = 26. függ. 33. Papköltő. 35. Fiatal költő. (ék. hib.). 36. Katonaköltő művész neve. 37. Szegedi költő. 39. Fém. 41. = 24. függ. 43. L. R. 44. Y. S. 45. Szólit. 46. = 40. Állat (ék. hiány). 59. = 67. Vízsz. 60. Ford. Komjáthy vers. 61. Ásvány. 62. Rügyek. 64. Rewiczky, mely versciklusából való e vers: „En édes elhervadt virágom”. 66. Igekötő. 68. Ford. A modern líra tetőfoka. 69. Ford. Ri. 70. Óra —ném. 72. Mint — ném. 74. Állatlakás. 75. Z. C. 76. Mitológiai alak. 78. = 4. függ. mássalhangzó.

Bruckner József.

IFJÚ ÉVEK

BUDAPEST, 1938. OKTÓBER.

XVII. ÉVFOLYAM 2. SZÁM.

Őszi pünkösöd

Borús az ég. A nap remegve
menekül felhőtengerekbe,
beteg-sárgák a csillagok.
Mély gyász esett a nagy világra:
halott a föld minden virága
és derések a hajnalok.

Égig ér a szomorúságod,
ha látod a vedlő világot
s megüt az őszi köd s a dér.
Igy vedlik le rólad a vágyad
s úgy hull rád, hull rád a bánat,
záporként, mint a falevél.

Járok az életűnt világban,
zörgő avarba lép a lábam,
vállamra lombot ráz az ág...
De im a holt levél megéled
s pünkösdi nyelvek lángja éget,
— evoé!... új prófétaság.

Tüzes nyelvek szállnak felettem,
Istent láttam, próféta lettem,
szívem tábláján rendelet
és én kiáltok: száz halálban
ezer győzelmes újulás van:
Új lomb, új, tisztább emberek.

Hadd vesszen minden cifraságunk,
miként az őszi fák, úgy álljunk:
ragyogjon rajtunk át az ég.
Ami avúlt, dőljön romokba,
szívünk — szeretve és lemondva —
az új tavaszt megéri még.

Ne jajgassunk a múlt avarján
erőtlen, tétlen, sírva, balgán:
a hulló lomb termő rő.
Vérünk, verejtékünk kihullhat,
áldott televényén a múltnak
az új jövő egekbe nő.

Igy bont virágot az enyészet,
így lesz az elmúlásból élet,
így jön a végtelen közel,
nem lesz bűn, szenny, betegség, átok,
derűs lesz a föld és megáldott,
mit Isten karja átölel.

Bódás János.

Fegyelem

Amelyik már belekóstolt valamicskét a fizikába, az tudja, hogy kétféle mozgó és mozdító erő van a világon: a centrifugális és centripetális. A centrifugális erő a szétszaladásnak, a korlátlan szabadságnak az ereje, a centripetális erő pedig az összetartásnak, egytömeggé olvadásnak ereje. És nincsen hatalmasabb erő a világon, mint amelyik centrifugális erőket centripetálissá tud átváltoztatni. Legszebb példa erre a saját testiünk szerkezete. Istennek csodálatos remekműve ez. Ez a két erő: a szétfutásnak és összetartásnak ereje birkózik benne állandóan, s amíg a centripetális erők fölényben, addig a test él, mozog, lélekezik, patakszik a vérkeringés, csillog a szem, rózsás az arc, munkára, harcra, életre képes az izom. De ha a centrifugális erők kerülnek fölénybe, akkor kitör a vér az erekből, leszaggatja a halál a rózsákat az arcról és végül széthull az egész gyönyörű organizmus. Az élet tehát nem más, mint a centripetális erők birkózása és fölénye a centrifugális erőkkel és erők felett.

A belső, szellemi és lelki életnek is ugyanez a törvénye. Ott is megvannak a centrifugális erők, amelyek el akarnak „futni” minden kellemetlen, nehéz munka elől és a „korlátlan szabadságot”, a minden nyúgtól, tehát való szabadulást kívánják. És ott is megvan a centripetális erő, amit úgy nevezünk: fegyelem. És annyi valakiben az élet, az erő, a siker, a diadal, amennyi a fegyelem. Fegyelem nélkül szétviharzik az életed a vágyak szelének szárnyán és nem marad belőled más, mint a szenved-

délyek drótszálain rángatott kócbélű, akaratonlküli báb. De ha a fegyelem fogja össze az életed, a fegyelem tördeli le fattyúhajtásaidat, a fegyelem szorítja mederbe vágyaidat, akkor erő, mindig hatalmasabb erő feszül benned s munkád, életed, küzdelmed siker koronázza.

Egy költő kegyetlen vaslovaghoz hasonlította egyszer a fegyelmet. Ott áll reggel az ágyad mellett és kirángat belőle, holott oly jó lenne még egy kicsit lustálkodni. Haragszol rája és nem tudod, hogy ezzel mentett meg az elpuhulástól s talán az erkölcsi fertőtől. Ott áll egész nap a hátad mögött és irgalmatlanul hajszol munkára, amikor játszani volna jó, erőfeszítésre, amikor leheverni volna jó, továbbmenésre, amikor megállani volna jó, tagadásra, amikor igenleni volna jó, szembecsukásra, amikor kitágult pupillával nézni volna jó. Vaskezü zsarnokként uralkodik feletted egész nap. De este, amikor ágyadban ülve, imádságra kulcsolt kézzel mégegyszer visszanezel az egész napi életedre, hirtelen csak megrázza magát a zsarnok, kegyetlen vaslovag és átváltozik a megelégedettség, jó lelkiismeret szelíd, szőke királykisasszonyává s a fáradtság édes mézével csókolja szemed nyugodt, boldog, álmodásnélküli álomba.

Akié a fegyelem, azé az élet. De a legnagyobb, legáldottabb, legboldogabb fegyelem ezen a világon: Jézus Krisztus igáját venni magamra, mert az ő igája „gyönyörúséges”, az ő terhe „könnyű”. (Máté: 11:29—30.) Végeredményben tehát: akié a Krisztus, azé az élet.

LUTHER MÁRTON.

Lühnsdorf Károly rajza

A könyörületes elefánt

Írta: Hudi-Tuyosi.

Az elefánt, látva az emberek félelmét, emberi nyelven, barátságosan így szólt:

„Ne féljeteK. Nem kell egy cseppet sem aggódnotok. Nem azért jöttem, hogy bajaitokat szaporítsam.”

Ezek a szerencsétlen emberek, bár először bizony féltek, mikor hallották, hogy az elefánt emberi nyelven beszél, s mikor látták barátságos tekintetét és nyugodt viselkedését, bár különös gondolatok támadtak bennük, némiképen megnyugodtak.

Az elefánt, mintha ülvözölni is akarná őket, hosszú ormányát jó magasra emelve így szólt:

„Miért jöttetek ebbe a sivatagba? A sivatagban nincs számotokra ház, ahol lakjatok, nincs ennivalótok, innivalótok”.

Erre az egyik ezt mondta:

„Magunkra vontuk a király haragját és a király elűzött hazánkból. Ezren menekültünk ebbe a pusztába, de közülünk mintegy háromszázan már meghaltak és nem jutottak el idáig. Akik meg is maradtunk, testileg is, lelkileg is úgy ki vagyunk merülve, hogy egy lépést sem bírunk tovább menni. Csak a halált várjuk. Te elefánt alakjában bizonyára Buddha vagy. Kérünk, mutass nekünk valami helyet, ahol ennivalót találunk.”

Az elefánt így válaszolt:

„Én azért jöttem ide, hogy segítsék rajtatok. A ti királyotok bizonyára nem ismeri az éhség gyötrelmét. Ezért úzött titeket ebbe a sivatagba.

Az elefánt azon gondolkozott, hogy hogyan segítsen most ezeken az embe-

reken: „Ezek a mozdulni is képtelen emberek nem igen mehetnek az erdőbe. Ha el is mennének, ebben a pillanatban ennyi ember számára ennivalót találni nagyon nehéz volna. Ha a magam hatalmas testét oda adnám enni ezeknek az embereknek, egyelőre meglennének velem. Azután elmehetnének a hegy aljába. Majd a hegy aljában házakat építhetnének, rizst ültethetnének, s ott nyugodtan lakhatnának.” S míg ezen gondolkozott, az emberek felemelték kezüket, meghajoltak előtte és kérték, mutasson nekik minél előbb inni- és ennivalót.

Látva ezt a nyomorúságos állapotot, a hófehér elefánt szelíd szemei könnyel teltek meg, magasra emelte ormányát és az erdő felé mutatott.

„Ha megszívlelíteK szavaimat, olyan helyre mehettek, ahol bőven van megbízható eledel. Szemben van egy nagy erdő, oda menjeteK. Az erdőben van egy kedves forrás. Ennek a vizeitől felüdülvé, menjeteK keresztül az erdőn, ahol egy, nemrégén a hegy meredekjéről lezuhant, nagy elefánt múlt ki. Ennek az elefántnak a húsával éhségeteKet egyelőre elúzhetiteK. Bőreből készítseteK sarút, beleiből víztömlőt, megmaradt húsát pedig tegyéteK el útravalónak, hogy fenntarthassátok magatokat egy darabig. Ezután, ha felmentek a hegyre, egy tisztásra találtok. Ott bőven akad ennivalótok. Ott építheteteK falut vagy várost és boldogan élheteK. CselekedjeteK utasításom szerint!” — hangzott figyelmeztetése.

Csodák csodája. Az emberek pihentebbeknek érezték magukat és lábuk is könnyebb lett.

Az elefánt, mikor látta, hogy az emberek az erdő felé igyekeznek, megkönnyebbült lélekkel, egy másik oldalról futni kezdett fel, a hegy csúcsára.

Maga előtt látva a meredeket, az elefánt így gondolkozott magában:

„Talán nem is kellemes ízű a húsom, de ezeknek az embereknek az éhségét egyelőre csillapíthatja. Jó tett helyébe jót várhat az ember.”

Az elefánt, eltelve örömmel, gyors elhatározással levette magát a meredekről. Erre az elefánt testéből nagy fényesség áradt, ami a hegy tulsó részéig sugárzott. A hegyek megremegtek örömlükben, az anyaföld megingott, az erdő fái égig magasztalták, a kis madarak is mind egybesereglettek és dicsőítették. A sok pipacs, szomorúságában szirmait hullatva, elborította a fehér elefánt tetemét.

Az említett szerencsétlen emberek az elefánt útmutatása alapján tovább folytatták útjukat a sivatagban. Egyszerre ott van előttük a gyönyörű erdő. Ittak a forrás vizéből, felfrissültek, s amint beljebb mentek az erdőben, valami magas dombfélét láttak, virággal beborítva. Mikor a virágokat félretolják, egy nagy fehér elefántot látnak. A tisztelet érzése töltötte el lelküket.

Közülük az egyik megszólalt: „Nem ez-e a mi elefántunk?”

„Óh, hát nem önmagát áldozta fel, hogy minket megmenten? — mondta egy másik. — Erre újra megszólalt egyikük:

„Bizony, úgy van. Kétségtelen, hogy ez a mi elefántunk. Nézzétek ezt a hófehér testet. Nézzétek ezt a két agyart! Meg ezt az ormányt, amellyel előbb megmutatta nekünk az utat!”

„Óh, a könyörületes elefánt! Hogy szeretett minket! Mi nem ehetjük meg ennek az elefántnak a húsát!”

„Semmiesetre sem! Királyi pompával kell eltemetnünk!”

„Nem úgy van. Nekünk mindenben az elefánt szavaihoz kell alkalmazkodnunk. Ezt kívánja az elefánt iránt való kötelességünk!”

„Akkor hát cselekedjünk először az elefánt utasítása szerint, azután pedig tartsuk meg a királyi temetést!”

Az emberek az elefánt utasítása szerint ettek a húsából. A többi húst el-tették útra. A belekből víztömlőt készítettek. Azután a tetem többi részét királyi pompával temették el. Majd pedig az elefánt utasítása alapján folytatták útjukat.

Miután megmászták a hegyet, meglátták a termékeny, kövér, tágas mezőséget. Itt új országot alapítottak és egészen új életet kezdtek.

Az országot „a fehér elefánt mezeje”-nek nevezték el. Az emberek márványból óriási, remek fehér elefantszobrot készítettek és reggel meg alkonyatkor ide jöttek tisztességtételre.

Japáni eredetiből fordította:

Pap Ferenc.

Az aradi fizenbáró ✓

... Ők élni fognak, élni mindörökkön,
Szent lesz, örökké szent a sírgödör,
Amíg az eszmény ki nem hal a földön,
Míg magyar szellem még magasba tör.
Az ígét, melyért éltet áldozának,
Szívébe írták az egész hazának,
Utódtól fogja hű utód tanulni;
Hogyan kell élni s hogy lehet meghalni.

Palágyi Lajos.

Kúnsági magyarok lavinák útjában

Kartitsch, Kelettirol, az olasz határ közvetlen közelében 1356 m magasan, vörösfenyő lombjának lengedezése, gleccserpatakok vizének zuhogása; különben nyugalom és csend. Jóleső, pihentető környezet az egész évi munkába belefáradt nagyvárosi ember számára. Pompás levegőváltás a 38°-os, alföldi hőségből odamenekülő nyaralóknak. Elszomorító, de felemelő és szívbemarkoló élmény is a magyar ember részére.

Mi rendíti meg oly mélyen az idevetődő magyart? A csendes, világ háta mögött megbújó hegyifalucska legcsendesebb kis szigete: a katonatemető, benne sok-sok egyenlő, egyszerű kis vaskereszt. A sírhantok közt négy nagy kőtábla őrzi a világháborúban elesett katonák, köztük 30 magyar hős emlékét.

Némán áll meg itt, a fenyősövénnyel elkerített temetőben az idevetődött magyar. Hát még idáig is elsodródott az alföldi öreg népfölkelő, a nótásajkú, hetyke magyar legény? És itt is, megint csak ez lett a sorsa? Magyar vér hullása idegen ég alatt, magyar szív porlása idegen rögök közt?

Felkeressük a legöregebb, háborút megélt, nagyszakállú tiroli „Hofer András”-t. Beszédes ajkáról csak úgy folyik a szó. Emlékezik régi bajtársairól, magyar katonákról. Minden szava nagyrabecsülés, elismerés, szeretet, amikor róluk beszél. Minden hangja, mozdulata hevesebbé válik, mikor meg-rázó katonasorsukat meséli.

Égbemeredő sziklafal, a Karni-Alpok gerince itt a határ Olaszország felé. Ide vezényelték az „aranykalászszal ékes” magyar róna fiait. Ennek ezer, soha nem látott, hírből sem

ismert veszedelmével kellett megküzdeniök, ha bírtak, áldozatul esniük, ha erejük összeroppant. A legtöbb magyar nem is a harcban esett el. Elsodorta a kőgörgöteg, eltemette a lavina, belevesztett a hómező, a jégár irgalmatlan, fehér poklába. A helybeliek jól látták a magyar fedezéket fenyegető szörnyű veszélyt. Testvéri szeretettel figyelmeztették is a vezetőket. Elmondták, milyen ellenállhatatlan erővel zúdul itt le a hógörgöteg, milyen szörnyű némasággal nehezedik rá a leomló hótömeg mindenre, ami útjába kerül. Hiába!

De hogy is képzelhette volna el ezt a szörnyűséget az, aki sohasem látott zuhanó kőgörgöteget, leomló, mindent magával sodró lavinát, 8—10 m vastag hótakarót.

Hősi temető a Plöckenstrasse mellett.
(Karinthia.)

Szinte kétségbeesve beszéli még most, 22 év múlva is az öreg tiroli, az önként hadbavonult tiroli vadászok egykori kapitánya, 14 éves gyerekek és 72 éves öregek egykori hős parancsnoka, *hogy* igyekeztek bajbajutott katonatársaikat minden áron megmenteni a biztos haláltól. Felcsillan a szeme, a régi tűz villan fel benne, mikor egy-egy sikerült vállalkozását, életmentő segítségének emlékét idézi.

némaságához. És ekkor, mint Isten küldötte, csendesen, aggódva kúszik oda, a halálraszánt magyar közelébe a hatalmas szál tiroli. Minden lépése biztos itt, hiszen ennek a havas, hegyóriásos földnek a fia. Úgy áll az égbemeredő sziklaszál csúcsán, mintha odanőtt volna. Hogyne, hiszen belőle sarjadt, mint a havasigyopár. Úgy lendül át egyik csúcsról a másikra, mint a zerge. Emeli, támogatja a már-már remény-

Hősi emlék a Monte Piana-n.

Támogatva, átkarolva vezetett át, többek közt, egy halálfélelmében szinte kővédermedt magyart. Ott állt a Kún-ság fia a gleccser szélén, annak haláltlehelő zöldjébe meredve; előtte hajmeresztő mélységben a borzasztó jégár s neki ezen át kell vergődnie! Ha egyet mozdul, irtózatossá, égbemeredő gleccserfalak közé zuhan, ha mozdulatlan marad, álltában fagy oda ez a beláthatatlan távolságban egyedül dobogó, élő szervezet a nagy végtelenség halott

telenül összeroskadót; jóságos biztatással önt lelkét a csüggedőbe. És a csoda megtörténik, épen száll le a magyar katona a halállal fenyegető rém, a jégár közeléből.

De felidézi előttünk az egykori tiroli szabadsapat hajdani vezére a lavina útjába épített, sebtében ácsolt fedezék lesújtó képét is. Hiába erősítetik hatalmas szálfákkal, mint a gyújtószálak roppannak azok össze, amikor a hegyvidék réme, a lavina ráomlik. És

a fedezékben megbujó idős magyar családapák és a háborúba virágos csákovával bevonult daliás kún-sági legények örökre elalszanak, örökre elnémulnak. Csak a Kamerad-ok eszmélnek rá napok, hetek múlva, hogy nem jött többé elő Kosár János, hiányzik Molnár Pál és Tóth József.

És csak hetek, hónapok múlva kerülnek elő a hősi tetemek, amikor szerető, aggódó bajtársak felkutatják a hómezők végtelenségét, vagy, amikor a késői tavasz langyos fuvalatára előtűnik a halottak fedezéke.

Ekkor szomorú menet indul meg: hozzák, egyre csak hozzák le a hősi halottakat, abba a csendes kis kartitschi temetőbe.

Hány sóhajtást hoz erre a kelet felől ideszálló szellő, valahonnan a messze Kiskún-ságból! Hány könny perdül ki még most is valahol Kistelken, szép mélabús magyar szemekből, ezek után a kemény magyar katonák után, kiknek nemcsak ágyúk tüzevel, gépfegyverek kattogó halálhangjával kellett megküzdeniök, de kik ott estek el, a harc hőmezején.

És hány ilyen temetőbe téved be e vidék járókelő magyarja! Katonatemető a Plöckenstrassen, a Monte Piana tövében, a Dolomitok kanyargós útja mentén, mindenütt! És mindenütt mennyi magyar név az emléktáblákon, és még mennyi hős az „Unbekannt”-nak jelzettek között!

Nagyot dobban a magyar szív akkor is, mikor a kartitschi hősi temető kápolnájába belép. Magyar ember alkotása ez is. Egy kegyeletes szívú magyar

tiszt építtette katonáival, az elesett bajtársak egyszerű és éppen ezért oly sokatmondó emlékéül. Vörösfenyőkéreg a fala, egyszerű kezek faragták a padjait, fenyőtoboz az egyetlen dísz, harangját, orgonáját a százados fenyves zúgása pótolja, de így is híven őrzi a magyar becsületért hősiesség-gal vértanúhalált halt magyar katonák emlékét.

Dr. Zelenka Margit

AZ EKE

*Messziről nézed: játékszernek látszik
S tragédiája, hogy sohase játszik.*

*Azt hinnéd, nincsen szunyog-erő benne,
Pedig nem találsz, mi erősebb lenne.*

*Erősebb, mint a Toldiak kemény ökle.
Rátör a szikkadt, csontos, vad rögökre.*

*És harcol velük erejefogyásig,
Harcol, míg önönmaga el nem vásik...*

*Ha úgy látod is messzire eldobva,
Rozsdás lim-lomnak eldugott sarokba,*

*Hálás lélekkel gondoldj mindig rája:
Nyomában kelt ki
Szegény és gazdag áldott gabonája.*

Vathy Elek.

Októberi számunkból bibliarovatvezetőnk hirtelen jött betegsége miatt maradt el a kalauz.

A fegyelmezett ember

pesti mozikban most fut valahol egy film. A címe: *Első ballépés*. Ezt a filmet minden magyar diáknak nagyon tudnám ajánlani. Sok érdekesítő, kedves és mulatságos jelenet van benne. Mondhatom, sokkal érdekesebb, mint egy detektívregény s amellett tiszta és építő. A tartalmát nem akarom elmondani, mert akkor már veszít az érdeklődéstek a feszítő erejéből, de egy jelenetet szeretnék itt felvázolni, mert nagyon tanulságos.

Tengerésznövendékek intézetében vagyunk. Az egyik növendéket bojkottálják a többiek, mert eltúrta, hogy az ő hibája miatt egy társa elveszítse rendfokozatait, többesztendős kemény munka gyümölcsét. Nem állnak vele szóba, nem játszanak vele, nem segítenek neki, ha valahol megjelenik, mindenki hátat fordít vagy kimegy a szobából, stb. A bojkottált nagyon ügyes, intelligens, de kemény, önző, makacs gyerek, akinek erre a leckére erősen szüksége volt, hogy becsületes és bajtársias kollektív ember váljék belőle.

Adódik egy alkalom, hogy az intézet egy volt növendéke vándordíjat alapít egy evezős verseny számára, amelyet minden évben egy másik intézettel kell megvívni. Mikor a vezetőség összeválogatja a versenyző hajó legénységét, kormányosnak és parancsnoknak ezt a bojkottált fiút teszik meg. Pedig tudnak a bojkottról, de remélik, hogy a verseny lázában, a győzelem mámorában talán összemelegednek ezzel a nagyon értékes, intelligens fiúval. (Azt ugyanis, hogy miért bojkottálják, nem tudta a vezetőség.)

Leírhatatlan az a jelenet, hogy némul el mindegyik kiválasztott evezős és fagy meg körülöttük a levegő, amikor kiderül, hogy ez a bojkottált fiú lesz a parancsnok. De egy szó ellenvetés, egy hang tiltakozás sem hangzik. A vezetőség választása parancs. És a parancsnak teljes szívvel, minden képességükkel engedelmeskedni tartoznak. Mikor a bojkottált fiú, aki pedig osztályban, rangfokozatban alacsonyabban állt náluk egyébként, vezényelni kezd, fegyelmezetten, egyszerre mozdulnak az evezők s a legkisebb szabálytalanság sem történik. Sőt, úgy beleadják a munkába minden erejüket, hogy a versenyt kemény küzdelemben meg is nyerik. Igaz, hogy a kormányos-parancsnok ügyes manőverje is segítette ezt a győzelmet, de a legénység fegyelmezett, kemény munkája nélkül mit sem ért volna.

A győzelmi kupa átadásánál a vezetőség nagyon megdicséri a kormányos-parancsnok fiút. De az elhárítja magától a dicséretet, mert „a legénység szép munkájának érdeme a győzelem”. Át is akarja nyújtani a kupát a legénysége egyik tagjának. Azok közül azonban egyik sem nyúl a kupáért és egyik sem felel egy szót sem. Kellemetlen, kínos jelenet. De most már nem parancsnokuk többé a bojkottált fiú, már ismét magánérintkezési viszonyban állanak, tehát újra érvényes a bojkott.

Elárulom, hogy később aztán mégis összebékülnek ezzel a bojkottált fiúval, sőt nagyon szeretik, miután jóvá tette a hibáját. De az a magatartás, ahogy a bojkott idején viselkedtek, amikor fe-

jük fölé tették ezt a bojkottáltat parancsnoknak, végtelenül megragadott. Látjátok, fiúk, ez a fegyelem! Nagy nemzetté csak az lehet, ahol minden ember ilyen fegyelmezett. Nagy dolgokat nem lehet, csak ilyen fegyelemmel végezvinni.

Elképzelem, mi történik, ha ez az eset egy magyar iskolában fordul elő. Ha mondjuk, egy ilyen utált, bojkottált „alakot” tesznek meg, mondjuk: futbalcsapat-kapitánynak. Micsoda felzúdulás lenne! Micsoda forradalom! Először is a fele kiáll. „Én ilyen alakkal nem játszom!” A másik fele meg immel-ámmal játszik, kritizálja a parancsokat, utasításokat, visszabeszéli neki, „fütyül rá”, esetleg összeverekszik vele. Vége az, hogy a futbalcsapat kikap, az osztály szégyenben marad.

Egyéni szempontokon, érzelmeken, rokonszenven és ellenszenven felülemelkedni csak *fegyelmezett ember* tud. És erre a fegyelmezettségre nekünk magyaroknak, olyan szükségünk van, mint a falat kenyérre. Ezért nem tudunk mi soha egységre jutni. Ezért volt nálunk mindig kuruc-labanc világ, testvérharc,

turáni átok, mert nincs bennünk egy szikrányi fegyelem. Ha tréfás ötletem támad, ki kell mondanom, még ha szentségbe gázolok is bele, még ha lelkeket szennyezek, fertőzők is vele. Ha van valami véleményem, érvényesítenem kell, ha török, ha szakad is, ha mindenki bebizonyítja is, hogy ostobaság. Ha nincs kedvem munkára, megyek szórakozni, még ha másnap mindjárt mindenből beszekundázom is. Ha nekem úgy tetszik, átmegyek az úttesen, ha minden autós görcsöt kap is a hirtelen fékezéstől. Ha én sietek, feltolakszom a kisszakaszba, még ha minden öregember, asszony, nő lent marad is az esőben. És így tovább. Ha az ember végig megy az utcán, eltölt egy napot, egy iskolában, bemegy valamely nyilvános helyiségbe, vagy akárhová, mindenütt két marokkal szedheti a különféle fegyelmetlenségek ékes példáit. Ezen az úton, nem jutunk előre, csak visszafelé. Új Magyarországhoz új emberek is kellene és ez az új magyar, de különösen új evangélikus, nem lehet más, csak *fegyelmezett ember*.

Németi Farkas.

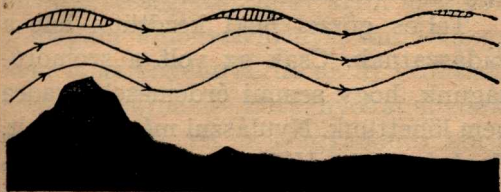
A vitorlázó repülés újabb fejlődése

Ahhoz, hogy motor nélkül lehessen repülőgéppel a magasba emelkedni, függőleges, vagy lejtős irányú légáramlat szükséges (lásd Ifjú Évek 1935. XIV. évf. 1. sz.). A vitorlázó repülés kezdeti korszakában 1920-tól kb. 1928-ig csak a dombok, hegyek lejtőin keletkező emelőszélben röpködtek a vitorlázó gépek. Működésük emiatt természetesen helyhez kötött volt. 1928-ban fedezték fel a vitorlázó repülés számára az ú. n. „termik”-eket. Ezek függőlegesen

felfelé irányuló légáramlatok, hőlégkémények, amelyek ott keletkeznek, ahol a földfelszín a napsugaraktól erősebben felmelegszik, mint a környezet. Ezeknek a termikeknek a helyét fehér gomolyfelhők, kumuluszok, árulják el. Ilyen termikben körözve, csavarvonalban több ezer méter magasra emelkedik a pilóta, ott kiszemel egy másik termiket és oda átsiklik. Persze eközben mozdulatlan levegőben haladva veszít magasságából, úgyhogy az új termik-

ben megint fel kell tornáznia magát, mielőtt tovább indulhatna egy újabb termik felé. Ezzel sok idő telik el. Tapasztalat szerint ilyen módon a tovaladás átlagos sebessége csak kb. 40 km óránként. Mivel pedig a termikiek csak nyáron, késő délelőtti órákban kezdenek kialakulni, emiatt a repülés-

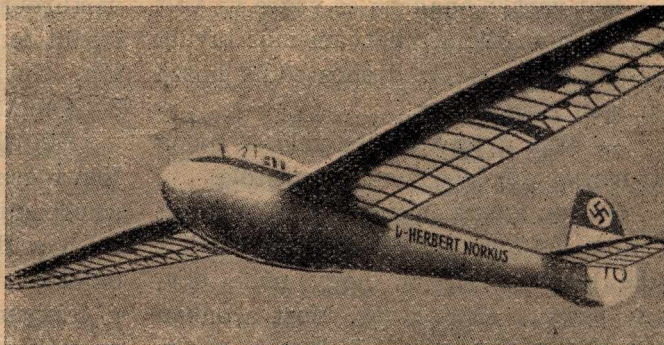
Levegőhullámok keletkezése. ✓

nek ez a módja először is évszakhoz kötött, másodszor napi 400—500 km-nagyobb távolságra így nem lehet eljutni. De ha a termikrepülést lejtőn repüléssel kombináljuk, akkor 750—800 km-es napi utat is el lehet érní, mert a lejtőszeleket már kora hajnalban ki lehet használni. Magától értetődik, hogy ezt a teljesítményt csak a szükséges földfelszíni és időjárási viszonyok kedvező összetalálkozása teszi megvalósíthatóvá. Mindenesetre ez a lehetőség arra ösztönözte a vitorlázó repülőket, hogy az egyideig elhanyagolt lejtőrepülést, általában a hegyek okozta légáramlatváltozásokat újra tanulmányozzák.

Dél-Amerika felé hajózó vitorlázó pilóták már régebben érdekes észrevételt tettek. Megfigyelték, hogy hajójukat a hajóval párhuzamosan vitorlázó repüléssel sűrlyok kísérték, a hajó útjára merőlegesen fújó szélben. A sűrlyok a hajónak azon az oldalán lebegtek, amerrefelé a szél fújt, vagyis vitor-

lás szakkifejezéssel a lee-oldalon (a másik oldal, ahonnan a szél jön, a luv-oldal). Ennek az észrevételnek további részben kísérleti, részben tapasztalati megfigyelése azt mutatta, hogy minden domb, hegy lee-oldalán a szélesebségtől függő, többszörös levegőhullám keletkezik. Nyilvánvaló, hogy ennek a levegőhullámnak első emelkedő részében keringő repüléssel a gépet nagy magasságra emelve át lehet siklani a második, azután a harmadik, s így további hullámra. Különösen a fón nevű szél hullámai alkalmasak erre. A levegőhullámok fölfelé domborodó helyeit nagy, lencse-alakú felhők jelzik.

Ezeket a hullámokat nemcsak távolsági repülésekre lehet kihasználni, hanem a magassági teljesítmény fokozására is. Vitorlázó géppel termikben eddig elért legnagyobb magasság kevés híjján 5000 m. A levegőhullámok azonban a sztratoszféra kezdetéig, azaz kb. 10.000 m-ig emelkednek. Ha sikerül megfelelő felszerelésről és eljárásról gondoskodni, amellyel a pilótát a nagy hideg, az alacsony légnyomás és az oxigén-hiány, a gépet pedig az eljegesedés veszélyétől megóvjuk, akkor ezt a nagy magasságot is el lehet majd érní vitorlázó géppel. Ki.

A Rhönsperrber német gép a levegőben. ✓

LIBAVADÁSZAT

Irta: Farkas Zoltán.

Édesapám sohasem vadászott. Ritka dolog volt ez falusi földbirtokosnál Magyarországon. Ha kérdezték, olyasmiket mondott, hogy az állat is érez, nincs szive passzióból gyilkolni őket. Mi fiuk persze nem így gondolkodtunk. Minden ősszel átszökdöstünk a szomszéd birtokra, amikor a körvadászatok folytak és ott csettlettünk, bottlottunk a vadászok sarkában. S alaposan teleszívtuk magunkat lelkesedéssel a vadászsport iránt. Apánkat pedig folyton puskáért nyúztuk. De nem jól esett neki. Szerette volna, ha mi is úgy gondolkodunk a vadásatról, mint ő. De mi nem nagy hajlandóságot mutattunk erre.

Mikor az ötödikes bizonyítványomat hazavittem, végre az én életembe is megérkezett a „nagy élmény” a puska. Édesapám szavának állt. Egész esztendőben ezért rimáncodtam, míg végre megígérte, hogy ha egy kettesem se lesz, akkor megveszi nekem a puskát. Azt a dühödt magolást, amit én csaptam abban az iskolaévben! De végre is sikerült kiverekednem a jelest mindenből és táviratilag jelentettem be igényeimet a puskára.

Hát várt is odahaza és végre itt volt a vállamon. Elemér bátyám már tavaly kapott egyet, de az övéhez eddig hozzá se igen nyúlhattam.

— Nem gyerek kezibe való — húzta ki magát gögösen, ha kértem tőle.

Súlyos anyagi áldozatokkal: spórolt pénzzel és terhes szolgálatokkal kellett tőle megvásárolnom, hogy néha egy-egy patronot elsüthessek. Most azonban egyenrangúak lettünk. Nekem is puska volt a vállamon, neki is.

Patronunk volt elég, mert édesapám sohasem volt szűkmarkú ember. De meg magam is egész évben gyűjtöttem már a pénzt, hogy majd a nyáron legyen elég municióm.

Teljes gőzzel neki kezdtünk hát a vadászatnak. Csak az volt a szomorúságunk, hogy semmi érdemesebb vadra nem lőhattunk. Nyulászni még tilos volt. Foglyászni is. Héjja vagy seregély ritkán jelentkezett. Csupán a verebeket pusztíthattuk rakásra. De lassan azok is elfogytak. Vagy pedig kitanulták, hogy Maklár-pusztán életveszedelem fenyegeti őket és más tájakra vitorláztak. Két hét alatt úgy kipusztították vadászterületünket minden ledurrantható alanyból, hogy már órákhozat barangolhattunk ide-oda és még csak egy valamirevaló szarvasbogarat se találtunk, hogy belepörköljünk. Búsan ödöngtünk erre-arra s ábrándoztunk, mi lenne, ha most pár róka jönne ott az árokparton. Vagy két ronda ordas. Vagy akár egy hímoroszlán! Sőt egy elefánt! Melyiknél hova céloznánk, — vitatkoztunk nagyban. Az oldalába? A szemeközé? A szügyibe? S képzeletben olyan vérfürdőt rendeztünk, hogy száz számra került terítékre a medve, farkas, oroszlán, tigris meg az elefánt (értékes, 3—4 méteres agyarakkal).

Egy ilyen nagy képzeletbeli „oroszlánvadászat” közben a trágyadomb közélébe érünk. Elemér csak lekapja hirtelen a flóbertjét és összehúzott szemöldökkel, feszült arcizmokkal óvakodik a trágyadomb hátsó sarka felé. Aztán szeméhez rántja a fegyvert, céloz és lő. Valami rövid cérnavekony sikkantás.

Elemér odarohan s farkánál fogva diadalmasan emel a magasba egy szétroncsolt fejű véres patkányt.

— Mesterlövés, barátom, mesterlövés... — henceg öblösre igazgatott kappanhangján.

— Nagyszerű! Te ez kolosszális! — áradoztam. De nem Elemér mesterlövői képességeiről, mert arról meg volt a magam különvéleménye, mint ahogy neki is az enyémről, de az új vadászati lehetőségekről. — Patkányokat lövünk. Patkányokat. Itt a trágyadomb körül van elég. Sokkal nagyobb állat, mint a veréb és apu is örülni fog, ha kiírtjuk őket.

Azonnal lesállításba is helyezkedtünk hát a trágyadomb körül és lövöldöztük a patkányokat. Azaz, hogy csak lődöztük volna, ha jelentkeznek. De nem valami sűrűn jelentkeztek. Két nap alatt egyet lőttem én is, egyet Elemér is. A patkányoknak van valamiféle hatodik érzékük, amellyel azonnal megéreznek minden veszélyt. A harmadik lepuffantott patkány után már többé egy se dugta elő az orrát. Pedig ott ültünk csendben, mozdulatlanul egész délután. Még a derekam is megmerevedett tőle.

— No fiatalurak, hányat lőttek? — jött arra estefelé Jóska bácsi, az öreg parádés kocsis.

— Áh! — legyintettünk búsan. — Már ezek is kipusztultak. Egyetlen egy se jött elő.

— Tudják, hun van sok patkány? A Hirschlerné udvarában. Aszongyák, ott együtt fálnak a vályuból a malacokkal. Fényes nappal is ott szaladgálnak az udvaron. Oda menjenek el egyszer! Tizet is lőnek egy délután.

Olyat villant a szemünk, mint egy árammal símogatott reflektor. Alig bírtuk kivárni a másnap délutánt. Közvet-

len ebédután már belopakodtunk a Hirschler udvarra hátulról a szántóföldek felől. Hirschler már csak néhai volt. Hirschlerné vezette az üzletet és gazdaságot. Amolyan „minden üzlettel foglalkozó” falusi zsidó ház volt. Elől a vegyeskereskedés meg rőfösüzlet. Hátrább a gabonaraktár és kukoricagóré a magkereskedelemhez. Még hátrább istálló, gazdasági épületek, mert gazdálkodtak is. S leghátul az ólak, kazlak, trágyadomb. Volt ott egy falka liba meg töméntelen baromfi is. A legtöbb azonban a sár, piszok, szemet. No meg

Belopakodtunk a Hirschler-udvarra.

Szomolányi VIII. o. t. rajza a bűz. A disznóólak se dicsekedhettek valami nagyon gondos kezeléssel, mert olyan gyomorkavaró illatok ömledeztek elő belőlük, hogy beillett volna kisebb gáztámadásnak. De ez még semmi. Közvetlen mellettük sorakozott valami tizenöt-húsz tömő-liba ketrec is, amelyben bőrig lucskos libák lihegtek ázott, szennyes szalmán. Ez volt még csak a bűzgyár. Hogy a trágyadombot, amely

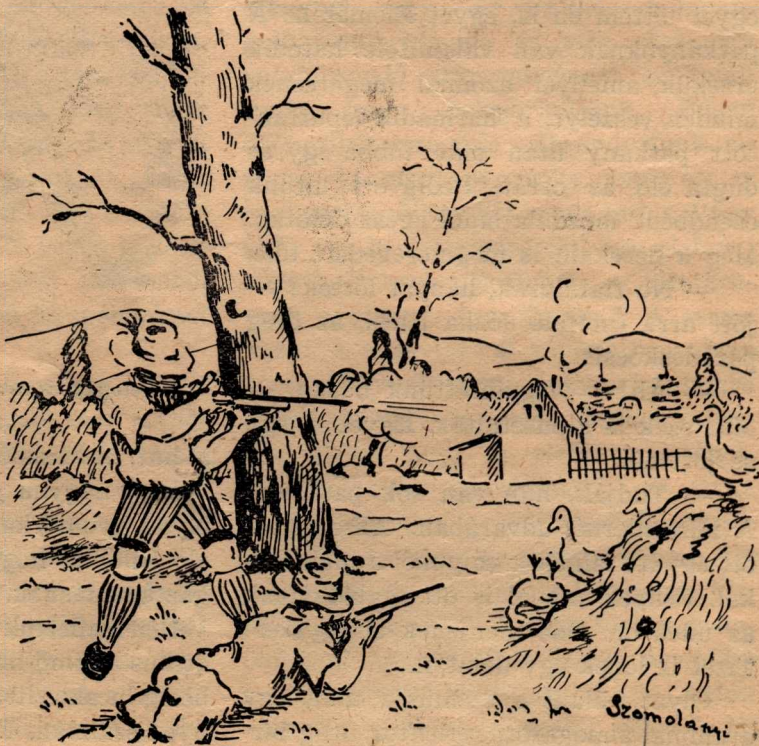
szintén oda volt zsúfolva az ólak közé, ne is említsük. Majd a gyomrunk fordult ki, de azért hősiesen elhelyezkedtünk az egyik kazal tövében és gyors-tüzelésre készített fegyverrel vártuk a patkányok halálra szánt tömegeit. Nagy mézszárlásnak gyűrűkötünk neki, mert azt mondják a patkány a piszkot, szennyet szereti, abban pedig itt ugyancsak nem volt hiány.

Hogy aznap bőjt-napjuk volt-e a patkányoknak, vagy pedig jól működő kémszervezetük adta tudtul nekik, hogy kik lesnek rájuk töltött fegyverrel, azon még maig is töröm a fejem. Elég azonban hozzá, hogy aznap délután a Hirschler-ólak között egy fiapatkányt se lehetett látni. Vérmes reményeink egyre vértelenebbek lettek, akár a két orcánk. Mert közben már mindegyikünket meggyomrozta párszor a hányinger az állandó búztámadások miatt. Jó alkonyra hajlott már és még el se süthettük a puskánkat. Idegesek, türelmetlenek és dühösek voltunk. Jaj lett volna annak a patkánynak, amelyik akkor búvik elő. Abban a pillanatban rapittyává lőjük. De nem jött elő a gyalázatos fajzataból egy se. — S ahogy ott üldögélünk végleg nekikeseredve a hiába eltöltött délután és dühösen a szinte meredt tagjaink miatt, egyszerre a disznóólak sarkánál felbuk-

kan egy szép fehér liba és sétál végig arcvonalkunk előtt. Önkéntelenül is puska-végre vettük s rácéloztunk. Aztán összenéztünk és mindegyikünk szemében ugyanaz a gondolat égett ott valami kísértő, ördögi lobogással.

— Te lőjjük le! — suttogta rekedten Elemér. És már vette is a puskát. Mintha a dermedt izmaitat mozdító gombot nyomta volna meg ezzel a szóval, én is szememhez rántottam a fegyvert. A két lövés olyan egyszerre durrant, hogy szinte egynek hallott. A fehér liba hang nélkül elhemperedett, egyetkettőt rúgott s vége volt. Végre az első „nagyvad”!

Mire azonban ez kiadta a páráját, már ott is volt a második. Egymástól 3—4 méteres távolságra libasorba balagtak hazafelé ugyanis a jámborok.

A fehér liba hang nélkül elhemperedett.

A lövés után önkéntelenül is újra töltöttünk. Aztán megint összenéztünk. Már szólni sem kellett. Szemünkben pokolian lobogott a vadászszenvedély vörös lángja. Kontúrozva a hiába vára-kozás és rengeteg elnyelt bűz miatti düh zöld sávjaival. Csak rántottuk a puskát, durr és a második is henger-bócot vetett. Arra már ott volt a har-madik. Töltünk, össze se nézünk, csak emeljük a puskát. Durr. Ennek is vége . .

Aztán jönnek szegények sorba. Pár másodpercnyi különbséggel. De, ahogy befordulnak az ól sarkán, durr, össze-rognak véres kebellet. Úgy dolgoztunk már, hogy szinte nem is érzékeljük a körülöttünk lévő világot. Csak nyomtuk be a patront, kaptuk a fegyvert a szemünkhöz és irányítottuk a piszkos, sötét disznóól háttérében feltűnt szép fehér célpontra. Akkor kezdtünk ma-gunkhoz térni, amikor hiába kaptuk fel a fegyvert, nem jelent meg többé az ól sarkánál semmi.

Egy pillanatig bamba arccal néztünk egymásra, aztán hangtalanul, szinte ütemre mozgó gépiességgel felkeltünk. Vállunkra vetettük a forró csövű pus-kát és szépen elsétáltunk az ég felé álló lábakkal sorjában heverő libák mel-lett. Mint akik dolgukat jól végezték. De ez nem tréfa. Olyan jól eső nyugalom terjengett bennünk az előző napok nyug-talan izgatottságai, belső lázai, feszült-ségei helyén, hogy még gyorsan menni sem tudtunk, csak szépen lassan ballag-tunk ráérős, öreges békességgel.

De egy szó nem sok, annyit se szól-tunk egymáshoz hazáig . . .

*

Vacsora közben kopogtatnak az ajtón a nyitott veranda felől és halljuk Hirschlerné hájas szuszogását, majd magas, éneklő orrhangját:

— Herr Maklárý, bitte ein Moment . .

Édesapám leteszi a kést, villát és kilép. Eddig úgy ettem, mint egy éhes farkas, most egyszerre majd kifordult a falat a számból. Nézek Elemérre. Egész sápadt, a villa remeg a kezében, s mintha valami verítékféle csillogna a homlokán . . .

S kívülről egyre halljuk Hirschlerné sűrű szuszogásokkal vegyes, fojtott né-met hápogását. Édesapa szavát pedig nem.

A félénk dermedt csöndet mégis az ő hangja törte meg:

— Elemér! Aladár! Gyertek csak ide!

Ugrottunk s elkészülve az azonnali kötél általi halálra, megálltunk a veran-daaajtóban. Vértelen arcunk úgy világí-tott a szürkületben, mint valami sárga üvegű lámpás.

A veranda közepén egy rakáson he-verték a lelődözött libák. Volt vagy húsz darab. Egyik oldalon Hirschlerné, még mindig izgatott szuszogással és élénk kézmozdulatokkal, a másikon édes-apa, egyik vállát egy kicsit leeresztve s fogával a bajuszát rágcsálva, ami min-dig erős idegesség jele volt nála.

— Ti lőttétek le ezeket? — mutatott a libákra.

— Igen — feleltük mindketten kissé gyöngö, reszketős hangon, de gondol-kodás nélkül.

Édesapa nem kérdezett többet egy szót se.

— Itt maradtok! — szóló ránk és intve Hirschlernének, bement az irodába. Ott tárgyaltak még néhány szót, aztán Hirschlerné papírpénzeket szorongatva nagy szuszogások és hálálkodások köze-pette kiszaporázott az udvarból.

Na, de most! Most mi lesz? Apa eloltotta a villanyt az irodában és kemény léptekkel jött vissza a verandára...

Apa megállt a verandán a nagy halom liba előtt s ránk se nézve bekiáltott a házba:

— Kati néni!

Kati néni, a házvezetőnő, aki édesanyánk halála óta olyan anyahelyettes féle is volt nálunk, előtipegett.

— Nézze, Kati néni, tisztíttassa meg ezeket a libákat! Tegye jégre! És ez a két hős vadász addig egy morzsányi más ételt sem kap, amíg ezeket a libákat meg nem ette. Megértette?

— Igenis, nagyságos úr.

— Megértettétek?

— Igenis, papa,

— Na akkor... — s azzal bement, leült a vacsorához és evett tovább nyugodtan, mintha mi se történt volna. Mibelőlünk meg akkora megkönnyebbülési sóhaj szakadt elő, mint egy kisebb vihar a Csendes óceánon. Sőt! Összehunyorítottunk és vigyorogni kezdtünk. Ezt ugyan könnyen megúsztuk. Még Kati nénire is, aki egy szolgáló segítségével már hordta is el a libakatafalkot, tréfásan hunyorogtunk és közöltük vele a kívánságainkat, hogyan készítse el az első libát.

Másnap aztán kezdődött a jóvilág. Reggelire már olyan libacombot kaptunk kávé helyett, hogy kétfelé állt tőle a fiülünk. A többiek majd sárgaságba estek az írgységtől és szerették volna, ha ők is kaphatnak a finom vadászsákmányból.

De apa szigorúan megtiltotta nekik, hogy kérjenek. Nekünk, hogy bárkinek is adni merészeljünk. Kati néninek, hogy valamit is más célra fordítson a libákból. Azokat az utolsó szem töpör-

tyúig mind nekünk kettőnknek kell megenni. Pardon nincs. És meg ne lássa, hogy rendelkezéseit valaki is áthágja.

Mi persze „nevető bűnösök” voltunk és vidáman ígértük, hogy dehogy is adunk valakinek. Olyan nincs. Megesszük azt mi ketten az utolsó szemig, hisz nincs jobb a világon, mint a libahús, Ettük két pofára: délben libahúst, uzsonnára libahúst, libamáját, libatöpörtyűt, este libahúst, libaaprólékot. Másnap reggel libacomb, tízóraira libamell, délben libasült, uzsonnára libamáj, libatöpörtyű, estére libaaprólék és így tovább.

Három napig csak ment a dolog vidáman. A harmadik napon azért már nem annyira. Nem igen volt étvágyunk. Egy kicsit elteltünk vele, mert ehettünk amennyi csak belénk fért, mi meg nem sajnáltuk. Negyedik nap már megkérdeztük Kati nénit:

— Hányat ettünk már meg?

Ez még a harmadikból való. Délben kezdjük a negyediket.

Hüh a betyárját! — savanyodott el bennem a jóvilág. Már alig bírom lenyelni ezt a libacombot és még 17 darab van hátra? Kezdett nekem nem tetszeni ez a móka. Nekifogtam a libacombnak, rágtam, rágcsáltam, de már korántsem olyan vidáman, mint első reggel. Mintha a kávé, aludttej, kakaó sokkal jobb lenne, mint a libahús... — Apám meg mintha somolygott volna a bajusza alatt, ahogy rám tekintett.

Az ötödik napot még csak átnyöszörögtem valahogy, de a hatodikon ki-tört a gyalázat. Egy falatot se tudtam lenyelni a szép pirosra sült, izletes libacombból.

— Hányadikat esszük már Kati néni? — támolyogtam be a konyhába.

— Még bizony csak az ötödik lelkem.

Az ötödik? S még tizenöt van hátra? Uristen, mi lesz velem? Mintha orrom vére folyt volna, úgy járkáltam egész nap. Evésnél csak piszkálgattam a libahúsokat és pislogtam a jó tejfölös babfőzelék felé, amit a többiek ettek étvágyas csámcsogással. Sőt kezdtem azon morfondírozni, hogy Tantalusznak hozzam képest még angyali dolga volt, mert semmit nem enni gyöngyélet ahhoz képest, amikor mindig és mindig, újra meg újra csak libahússal kell megtönni magam, semmi mással.

A nyolcadik napon egész nap szédelegtem. A gyomrom olyan volt, mintha állandóan színültig lenne töltve. De egész fel a nyelőcsőig. S egy falat nem sok, annyi se akart lemenni. Ebédhez nem is akartam odamenni, de apám megkerestetett és odacitált. Ott piszkáltam tehát a húsdarabokat az asztalnál, de nem bírtam megenni egy rendes falatot sem.

Ebéd után aztán nem bírtam tovább. Eltörött a mécses. Bementem a szobánkba, leakasztottam a falról a puskát és azzal együtt sírva ballagtam apához az irodába.

— Hüp... hh... hüp... nem kell a puska... — bögttem sűrű szipogások közepette. — Tessék megbocsátani, sohse vadászok többet...

Apám jóságosan magához vont. Símogatta a fejemet és beszélt nekem a nagy természetről, amely Isten képének a legszebb tükre. Soha életemben nem voltam olyan közel hozzá, mint akkor. És soha életemben nem vadásztam többé. A puska elkerült a házból valahová. Nem tudom hová.

Sajnos azonban nemcsak a vadászatnak, de a libahúsnak is örökre bú-

csút mondtam. Még maig se bírom a szagát sem. Pedig ezt sajnálom, mert amint mások mondják, „mértékkel” nem is lehet olyan rossz.

Azt hiszem, még egy kérdés motoszkál bennetek: mi lett Elemér bátyámmal? Az is visszaadta a puskát? Ne-neem! Elemér bátyám világ életében más fából való volt, mint én vagy apám. Ő vígan ette tovább a libahúst. Az asztalnál is, meg minden félórán megjelent a konyhán Kati néninél és kért egy óriási darabot. Mikor én kiléptem a „társascégből”, még 14 liba volt érintetlen. És Elemér négy nap alatt egyedül eltüntette az egészet. Nem értettem a dolgot. De hiába kérdeztem tőle, csak annyit felelt megvetően:

Ha nem lettél volna olyan sírósbaba, akkor neked is elárultam volna.

De később mégis megtudtam, hogy csinálta. Libahússal etette titokban az egész pusztát. Minden félórán vitt valakinek egy nagy darabot és zöldpaprikát, kávé, főzelékeket cserélt rajta. Így aztán bírta az iramot. Nem tört meg.

Hát így van ez. Mindig csak az húzza a rövidebbet, aki becsületes. De nem bántam meg se a becsületességet, se a könnyeimet, nehogy azt higyjétek! Soha életemben nem kerülhettem volna az én zárkózott, de drága nemes szívű édesapámhoz ilyen közel enélkül a becsületesség és ezek nélkül a könnyek nélkül. Olyan drága belső érték ez, amit semmivel mással, sehogy másképen megvásárolni nem lehetett volna. Azóta is igyekszem ugyanezt az utat járni, de még soha meg nem bántam.

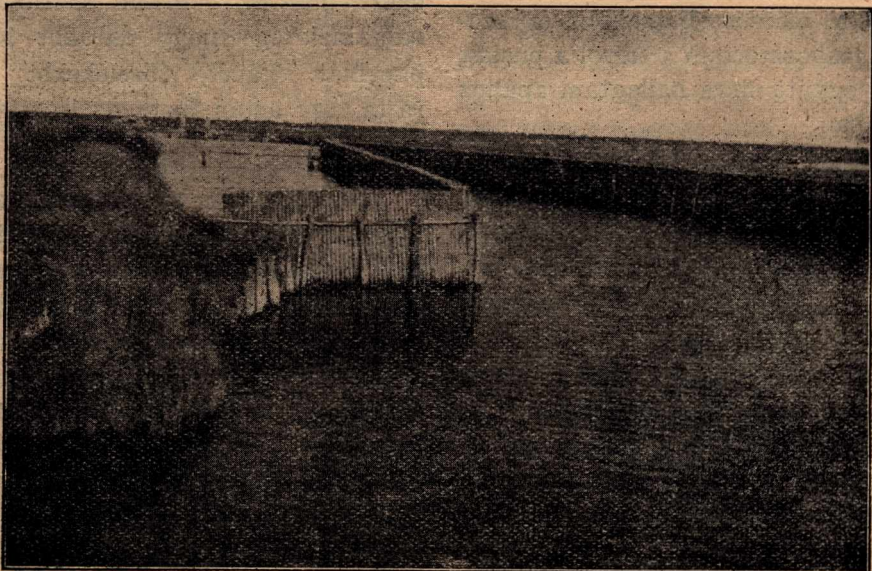
Haltenyésztés Olaszországban

E cím, azt hiszem, az első pillanatban meghökkenti egy kissé az olvasót. Miért volna szükségük az olaszoknak arra, hogy haltenyésztéssel foglalkozzanak, hisz akkora tengerpartjuk van, hogy ez teljesen feleslegesnek látszik. Pedig Velence tartományban Grado és Ravenna környékének lagunás vidékén igen sok halastavat találunk.

Közvetlenül a tengerpartra telepítik az olaszok ezeket a halastavakat, s részint az édesvízű folyócskákból, részint dagálykor a tengerből nyerik a tavakhoz szükséges vizet. A halastó sem más, mint kis lagunának és csatornának rendszere, melyekben számos kis sziget, zsilip és áteresz szabályozza a víz áramlását. Tavasszal az albán és görög partvidéken a haláshajók csak apró növendékhalra vetik ki hálójukat, hogy így mesterségesen népesítsék be a

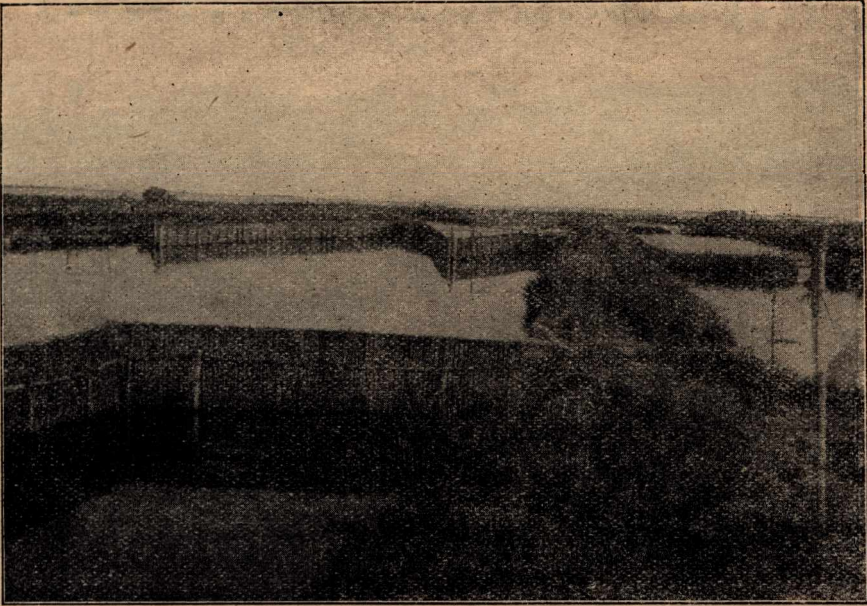
halastavakat. Itt azután úgy szabályozzák az édesvíz ill. tengervíz adagolását, hogy a víz sótartalma a legmegfelelőbb legyen a halak számára. Néhol a halastavat a tengertől csak nádból font gátak ú. n. cogolere-k választják el, hogy mennél több növendékhal keresse fel a tavak valamivel édesebb vizét.

Ősszel azután megkezdődik a rendszeres halászat. Ekkor már nem etetik a halakat, hanem átengedve őket a nagyobb csatornákba a tófenéket kaparják fel motorcsonakokkal vontatott ekével, hogy a halak elegendő táplálékot nyerjenek. Időről-időre a szellemeesen felállított, nagy varsák felől engedik a vizet ezekbe a csatornákba. Természetesen a halak ösztönüknek engedve a beáramló tengervíz felé úsznak, hogy kijussanak a tengerbe. De ehelyett a varsákba kerülnek, ahol nagyságuk és

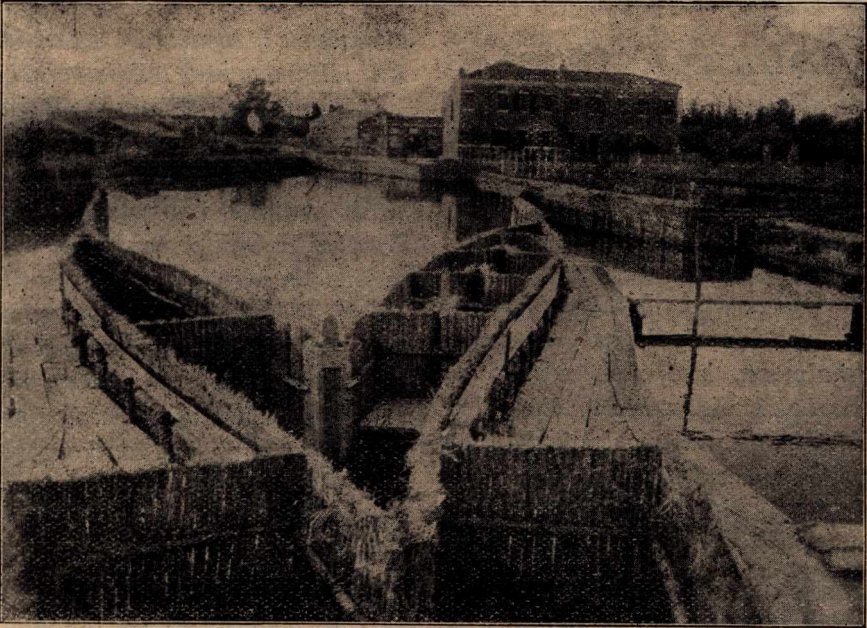

A halastavat a lagunával összekötő csatorna. Elöl nádból fonott gát.

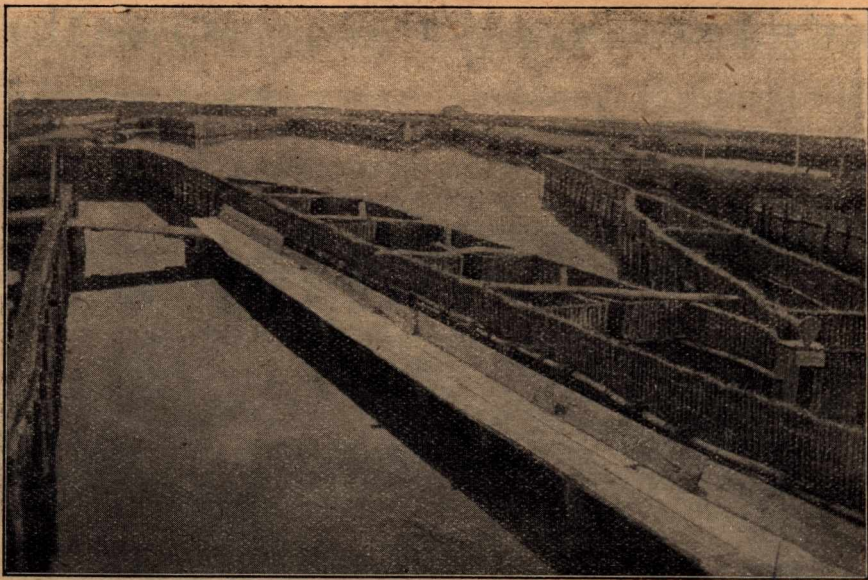

A kihalászásra szolgáló berendezés.
Rekesztógát-sorok csúcsaikon kis zsilipekkel. ✓

A kihalászásra szolgáló berendezés egyik gátja. ✓

Rekesztőgát, melynek fonadékain az angolnák átjutnak.

fajtájuk szerint osztályozzák őket. A varsák úgy vannak megszerkesztve, hogy a kis halakat átengedjék. Ezek újra visszajutnak a nagy csatornába.

A kihalászást naponta végzik s a kihalászott halmennyiség karácsony táján a napi 30—40 mázsát is eléri.

se.

A minap láttam

egy gimnázista leányt. De rosszkor láttam meg! Éppen vásárolni akartam az egyik belvárosi illatszertárban, amely a forró déli órákban üresnek látszott. De mégsem egészen!

Egy egyenruhás leány vásárolt. Elébe rakva a kiszolgáló asztalra a pirostitók halmaza, s ő nem nézván se jobbra se balra vígan kenegette a különböző (sáfrány, narancs, korall stb.) szájpiposítót anélkül is szép, formás kis szájára a tükör előtt, a nagy kasszával szemben.

De abban a percben a tükörben egy másik arcot is meglátott a magáé mellett. Én voltam az, aki mindig tiltottam ezt, aki büntettem ezt, s aki jóízlésbe

ütközőnek bélyegeztem ezt az iskolában. Én voltam az élő lelkiismeret! —

Megrettent. Abban a pillanatban, — mint aki ott sem volt — köszönés nélkül kirohant az utcára, az aranytokos pirostitók pedig szomorúan fekiüdtek szét-dobálva az üveglapon, nem értették az esetet!

Oh, bárha minden leány, valahány-szor hasonlót akar cselekedni s a tükörbe néz, ott látná a magára eszmélt lelkiismeretet s rájönne, hogy az iskola csak neki akar jót, amikor azt tanítja, hogy önmagunkat csaljuk meg, amikor azt hisszük, hogy szebbek lettünk! Kifogatva egyéni vonásainkból, idő előtt öregítve önmagunkat, becsapjuk vele — nem a világot — de önmagunkat! S akkor kiszaladunk a boltból mi is, még mielőtt kérjük a pirostitót!

DIÁKBÖLCSESÉGEK ✓

Írta: dr. Szigethy Lajos.

Diákbölcséségeket, helyesebben szólva, diákcsacsiságokat mutatok be itt. Az iskola világában aggodalomtól, érvényesülésre törekvéstől, félelemtől túlhevített diáklekekből pattantak ki. Érdemük, hogy valóságos történetek. Fél százados tanári pályám folyamán részint a magam órái alatt estek meg, részint barátaim szállították nekem, mikor látták, milyen őszinte örömöm telik bennük. A diák tudásának cserkészköpönyegén sokszor több a folytonossági hiány, mint a szöveget. A diák szeleburdi: gyorsabban jár a nyelve, mint az esze. Azután „spórol” is az eszével, inkább a sűgások törékeny nádpálcájára támaszkodik, mintsem, hogy a tudás szikláján vetné meg a lábát. És a sűgást a szekundától való félelmében vagy nem hallja, vagy rosszul hallja, vagy két félét hallva, a két jót egy harmadik hibás feleletté alakítja át. És különösen ott a hátsó padban rosszat is sűgnak neki, mert a barátai sem különb legények, vagy leányok, mint ő.

Ezek a csacsiságok mégis akárhányszor kedvesek és érdekesek. Fel-felvillan bennük az ész. Logika is van e botlásokban, habár sántikál is. Hallottak valamit harangozni, de nem tudják, honnét jön a harangszó.

Sántikáló logikát találhatunk még abban, hogy a *mór stílus fekete*. Mert az csak tagadhatatlan, hogy Othello, a velencei mór, fekete. Miért ne lehetne akkor a stílusa is az? A szerzetes rend főnökét elnevezik *perselynek perjel* helyett. Mi a *legenda*, kérdeztem? „A plé-

bános kabátja”. Megmondtam neki, hogy az *reverenda*. Újra megkérdeztem: „Hát hogy is hívják a plébános kabátját?” *Veranda*, volt a felelet. Abban is volt valami, sántikáló logika, hogy a *passzió-játék* műkedvelő előadás, mivel hogy passzióból játsszák. Szent Gellértet a pogányok a *Kelengye*-hegyről dobták le (Kelenhegy helyett mondta az illető fiú.) Szent Istvánnak a koronát *Asztrik* apát helyett *Aszpi* apát hozta. II. Ulászló felesége *Kandeláber* Anna lett volna, pedig hát *Kandaléi* Anna volt. Egy másik kis nebuló a pogány magyarok megtérítőjét *Piligrin* püspököt *Filigrán* püspöknek nevezte el. Hogyan hívják a román stílusú templom szentélyét? *Aspissnak*. „Nem jól van, az áspis más.” „Igenis kérem, az drágakő.” Így keverte össze egyetlen feleletben a szentélyt vagyis az apsist, a mérges kígyóval, az áspissal, és a jáspissal, a drágakővel. A numidák királya *Mahar-bál* volt, de a diák feleletében *Marhabál* lett belőle. A római plebejusok tudvalevőleg elégedetlenségükben a Róma melletti *Szenztheyre* vonultak ki. A diák hibájából azonban a szegény plebejusoknak a Rómától többszáz kilométer messze *Olympus*-hegyre kellett kivonulniuk. Mert hát mi lehetne szentebb hegy annál, ahol az istenek laknak. De azután a plebejusokat visszacsalogatta Rómába Menenius Agrippa (nem a dologkerülő, hanem) az *erdőkerülő* gyomorról mondott meséjével, folytatta az előbbi kis diák jóvátéve a botlást. Kazinczy Ferenc azt írja Mária Teréziáról: Mikor Mária Terézia meghalt, nemzetünk gyászolta és pedig érzésből, nem parancsolatra. Ebből ilyen furcsa felelet kerekedett:

Mária Terézia meghalt és pedig érzésből, nem parancsolatra. Ugyancsak Mária Terézia Fiumét szabad kikötővé tette. Egy kis eperjesi tanítványom, ki magyarul is, németül is, tótul is, egyformán, vagyis egyforma rosszul tudott, ezt így mondta el: Mária Terézia Fiumét *kékítővé* tette. Kijavítom: „Te, nem kékítő az, hanem *kikötő*, azaz Hafen. Tudod-e, mi az a Hafen?” „Igenis, amit

megeszi a ló.” Így keverte össze egy feleletben a kékítőt, kikötőt és a zabot, a Hafert. Nem csuda, ha aztán ugyanennek a szegény gyermeknek unalmas volt az én előadásom és kiült arcára a részvétlenség. Meg is jegyeztem: Te fiam, nem veszel részt a magyarázatban. Tudod-e mi az, részt venni. Igen kérem, felelte, Kupfer kaufen. (Rezet venni.)

(Folytatása következik.)

A néma beszéd

A beszéd nem mindig hangbeszéd. Mi emberek is használjuk a hangbeszéd mellett a taglejtést is, hogy azzal érzelmeinket kifejezzük. Ha megsúrja valami a lábunkat, nemcsak felkiáltunk, hanem oda is kapunk a fájós részhez. Ezek a kifejező mozdulatok természe-

tesen még nagyobb szerepet játszanak az állatok életében. Figyeljük csak meg a körülöttünk élő állatok közül leg-hűségesebb örünket: a kutyát! Ha nyugodtan fekszik részvéttlenül, közömbösen tekint maga elé. Ha azonban egy kiáltással vagy fütytel figyelmét föl-

Pihenő kutya. ✓

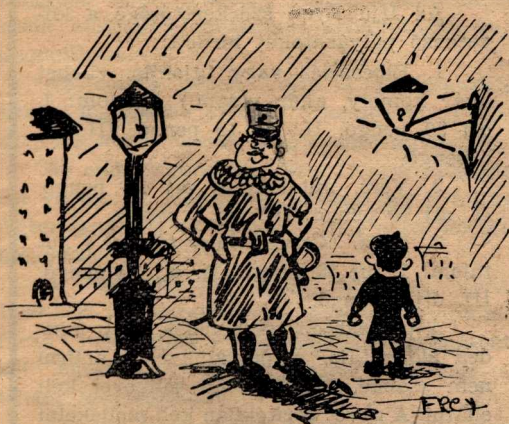

keltjük, mindjárt láthatjuk, hogy az állat megrándul. Szemei tágra nyílnak, szemöldökét magasra húzza. Fülkagylói előre állanak, orrlyukai kerekre tágulnak. Lábait már ugrásra kész állapotba

hozza: széjjelfeszíti. Egyszóval izgatottan figyel. Ha még egyszer rászólunk, vagy parancsolunk valamit neki, már ugrik is, hogy hozzánk rohanjon, vagy hogy végrehajtsa a kapott parancsot.

Erősen figyelő kutya. ✓

ELTÉVEDT KISFIŰ. ✓

— Nem tudod a nevedet se? Hát hogyan hív téged odahaza az anyukád?

— Ebadta gazembere!

Menetrend. ✓

Strauss Richardot meglátogatta egyszer egy operaénekesnek készülő köznigsbergi hölgy. Be akarta mutatni énekesi tudományát. Strauss mindjárt látta, hogy a hölgy nemcsak énekelni nem tud, de hangja nem is alkalmas rá.

— Most kedves asszonyom, énekeljen azokból a művekből, amelyeket magával hozott.

Néhány ütem után rászólt:

— Gyorsabban!

Egy kis idő múlva:

— Még gyorsabban!

— Ezt a melódiát lassan kell énekelni — vetette közbe a hölgy, — miért akarja, hogy gyorsabban énekeljem?

— Mert különben nem érheti el a köznigsbergi gyorsvonatot, amely háromnegyed óra múlva indul.

Mák Pista panaszai.

Rossz időket élünk, rossz csillagok járnak,
A diákra mindig csalódások várnak.
Mikor el voltunk már készülve a jóra,
Nyakunkba szakadt az ötvenperces óra.
Mikor a negyvenöt perc jött a divatba,
Repesett a lelkünk: csak nem hagyják abba!
Csak nem fog ennél a felsőség megállni,
Esetleg harmincig is le fog majd szállni,
Sőt ha szerencsénk lesz, még azt is megérjük,
Hogy az órákat majd tíz percenkint mérjük.
Akkor aztán minden gondunk szerteszéled,
Igazán fenékgig tejfel lesz az élet...
S most, ime, kezdik az órát visszatolni,
Ötven percig kell már latinból szurkolni,
Hiába próbáljuk, míg ennyi elszalad,
Nem lehet kibírni mindig a pad alatt.
Az előttünk ülő, bár ápol s eltakar,
Ily soká nyugodtan ülni még sem akar,
S akkor le s eltűnni hiába igyekezünk,
Csak kiderül végre, hogy mi is létezőnk.
S a vége mi lenne? Éppen nem kétséges:
Bevezetésnek egy egészséges négyes.

Telek

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Andaházy Lóránt. Levélben válaszolunk.

Filippinyi János: Köszönöm a rejtvényeket. Szeretettel üdvözöllek a nyolcadik év elején. Elfogytak már a csabai diákanekdoták?

Horgolt csipke. Ez a versed nem sikerült úgy, mint a tavalyiak. Túlságosan sok benne a kép és így érthetlenné lett.

J. O., B.-csaba. A levelet leközlöljük, mivel ügyes, de átírjuk rendes beszédre, mert a nyelvjárást nem alkalmaztad ügyesen. A versre rá kerül később a sor.

B. Z.: Az úszóverseny. Az elbeszélés nem eléggé művészi. A részletesség miatt inkább beszámolónak tetszik, mint elbeszélésnek. Kevés benne a költőiség. Átalakítva esetleg használhatjuk.

Összel. A vers némi kis simítással sorra kerül.

Szórady István: Fényképeidből közölni fogok. Kár, hogy nagyítva vannak. Az eredeti kis képek bizonyára élesebbek és így alkalmasabbak a közlésre.

Pályázat. Ne feledkezzetek meg róla! Máris érkeztek pályaművek.

Pályázat

Az Ifjú Évek szerkesztősége a következő pályázatokat hirdeti:

1. Elbeszélés vagy útleírás. (Lehet akár komoly, akár vidám.) Jutalom: I. díj 20 pengő, II. díj 15 pengő, III. díj 5 pengő.

2. Vers. Jutalom: I. díj 15 pengő, II. díj 10 pengő, III. díj 5 pengő.

3. Rajz. (Ceruza vagy tusrajz.) Jutalom: I. díj 15 pengő, II. díj 10 pengő, III. díj 5 pengő.

A pályázaton részt vehet a lap minden előfizetője. A pályaműveket aláírni nem szabad, hanem csak jeligével kell ellátni. A nevet borítékban kell mellékelni s a borítékra ugyanazt a jeligét kell írni, amely a pályaművön van.

Beküldési határidő: 1938. nov. 20.

Az eredményt decemberi számunkban közöljük.

A vitaminokat a hollandi Eijkman utrechti egészség-tanár fedezte fel. Úgy jött rá a dologra, hogy rizzsel etetett tyúkokat figyelt meg. Azok a tyúkok, amelyek hántolatlan rizst ettek, vígan és egészségesen mozogtak, de amelyek hántoltat fogyasztottak, lassan megbetegedtek és kimultak. Így jött rá, hogy a rizs finom burkában táperők vannak. Ez volt az első lépés a vitamin felfedezéséhez. Felsoroljuk néhány ételnemű vitamintartalmát. A tojás, velő, máj, szív, mirigyek, hántolatlan rizs és búzacsíra, nyers káposzta, répalé, citromlé rendkívül sok, míg a növényzsírok, húskivonat, fehér búzaliszt és hántolt rizs, olaj semmi vagy igen kevés vitamint tartalmaz.

A legtöbb 100 éves ember a lengyelországi novogrodeki vajdaságban él, ahol a multévi népszámlálás alkalmával nem kevesebb, mint 214 százévesnél öregebb lakost írtak össze. Nagyobb felük asszony. Magas életkoruk a vidék különösen egészséges éghajlatának tulajdonítható.

Az összes népek közül a japániaknak van a legerősebb szívük. Százezer lakos közül csak heten halnak meg évente szívbajban.

Az emberi gerincen közel 17 ezer idegszál fut végig. Az idegszálak vastagsága a milliméter egyezred és huszonezred része között ingadozik.

A villámhárítót már Krisztus előtt 1300-ban is ismerték. III. Ramzes egyiptomi fáraó medinetabu-i palotájának kapujánál két hatalmas, vasvégű árbóca szolgált a villám levezetésére.

Európa legsűrűbben lakott városai: első Szófia, ahol négyzetkilómeterenként 57.340 ember lakik, azután Páris 37.000, Moszkva 21.000, Osló 16.000, London 14.000 emberrel. A legritkábban lakott város Brüsszel 593, Kiev 1384 lakossal. Budapesten egy négyzetkilómetéren átlagban 5468 ember lakik.

Svájc — mint tudjuk — az órákészítés hazája. A legújabb kimutatás szerint 60 ezer svájci óraműves egy esztendő alatt 25 millió órát készített.

A legrégebbi népfaj Gusinde angol ember-tanudós szerint a Tűzföld lakóiban él a világon. Három törzsen élnek, számuk 300 körül van. Két évtizeden belül teljesen kipusztulnak. Jórészüket a hideg és a sok nélkülözés pusztítja el.

A világ egyik legvándorlóbb tengeri hala a lazac. Fémplapocskákkal megjelölt lazacokat néhány nappal a vízbe való visszadobás után 2.500 kilométernyi távolságra is kifogtak. Az észak-tengeri lazacok Skócia folyóiba járnak szaporodásra, azután megint kiúsznak a tengerre és nem ritkán az északi-sarkkör táján lehet megtalálni őket.

Most készült el Ausztráliában a világ legnagyobb térkép-gyűjteménye. Ez kizárólag ú. n. légi képekből áll s ezeket 13 ezer méter magasból vették fényképlemezre. A munka mögött a legújabb műszaki találmányok állanak, mert a sok kísérlet arra vezette az illetékeseket, hogy a legpontosabb térképeket mégis csak a fényképezőgép tudja megrajzolni.

Csodamikroszkópot talált fel Márton László, magyar tudós. Az elektrón-mikroszkópnak nincs üveglencséje, hanem ezek helyett elektromágneses mezőkkel rendelkezik. Ezek a mezők az elektrón-nyalábokkal szemben ugyanúgy viselkednek, mint a fénynyalábokkal szemben az üveglencsék. — Az elektrón-optikának Márton László szerint nagy jövője van. Fontos szerepet játszik a távolbalátás fejlődésében s mikroszkópra alkalmazva jelentős szolgálatot tesz az élet-tannak és a bakteriológiának. Remélik, hogy segítségével lefényképezhetik a vírusokat és a molekulák szerkezetét is.

P. F.

Látogatás Glatz Oszkár műtermében ✓

A Budapesti Ev. Gimnázium Benczur-körét az a megtiszteltetés érte, hogy Glatz Oszkár festőművész — iskolánk volt növendéke — meghívta a tanítványai számára rendezett műteremkiállításra. Így hát összeálltunk valahányan, elmentünk a romantikus epreskerti műterembe, ahol szívélyes „Aggyonisten”-nel fogadott bennünket a magyar vidék nagy mestere.

A műteremben látottak arra ösztönöztek, hogy erről a mindenképen kellemes és hasznos délutánról az Ifjú Években röviden beszámoljak.

Glatz Oszkár egész művészetét a falusi idillek, tájak keresetlen hangulata jellemzi. A mester maga is szívesebben dolgozik a csöndes falusi vidék romantikájában, s amint maga is mondja, a tiszta művészet kifejlődését a városi „kulturáltság” akasztja meg, s ez manapság, sajnos, falun is mindnagyobb tért nyer. A derűs művész szavaiból néha kicsendül, hogy erősen fájjalja e nép színes művészetének pusztulását, mert a parasztlány örül, ha levetheti ősi ruháját. Ahol pedig cséplőgép, traktor működik az ősi szerszámok helyett, ott nemsokára a magyar festőnek nem lesz sok keresnivalója.

Glatz Oszkár harminc év előtt először a nógrádmegyei Bujákra, s ott örökíti meg azóta a magyar táj romantikáját és a színes magyar viseletet.

Stílusa egyszerű, keresetlen. Színei tiszták, üdék, csillogásuk nem városi gyémánt, vagy selyem csillogása, hanem síma, falusi patyolaté, vagy a mezők harmatos frissessége. A legegyszerűbb színekből indul ki, az arc színei nem csillognak, hanem bársonyosan puhák.

Tájképein a vörösés színek napossága mindenütt belevegyül a tömött, nyári lombok közé, s a napos színeket keveretlenül veti föl, de vastagon.

A mester határozottan elveti a modernkedők tudat nélküli próbálkozásait. Nem törekszik tónushatásokra, sem ríktó színek olcsó tömegsikereire, hanem művein finom vonalvezetés ömlik el, és a háromszögbe való szimmetrikus kompozíció nyugodtsága. Mondja, hogy az összhang tekintetében a drapéria sokat menthet. Így a színes bujáki viselet zöld, fehér, kék színeit jól tudja összefoglalni egy letompított, vörös háttérrel.

A mai közönség azonban csak a tárgyat nézi, s mélyebb művészeti műveltsége nem lévén ebben a modern korban, a tárgyról ítél. Így pl. számára csak az a jó és eredeti Glatzkép, melyen föltétlenül két kislány egy bárányal játszik. Ez a mester megfigyelése is, ezért neheztel a közönségre. Egy nagy művészettel megfestett öregasszonyt ki akaszt ma föl szobájában, hogy műértő szemmel gyönyörködjék annak művészi megoldásában? Hogy a mester szavaival éljek, a mai művész „belekenyszerül” a tudatlan közönség ízlésébe, s ezáltal szinte képtelen tudatosan művészet alkotni.

— Ha majd nyugdíjba megyek, — nevet a mester —, nem törődöm mindezzel, kimegyek Bujákra, s nemcsak a nyarat örökítem meg, hanem a tavasz és az ős színesebb romantikáját is.

— Nagy kedvem van manapság — mondja — pontosan kirajzolni a fejeket. Szerinte a nagy modernek vagy finom színekre, vagy finom rajzra törekszenek, de tökéletesen egye-

síteni még nem tudják. A jövő nagy művésze az lesz, aki az impresszionizmust nagy kompozícióban egyesíti. A kiindulópont tehát Hodler, ki hatalmas vásznain az impresszionisztikus foltokat erős körvonallal tartja össze.

Ezen a műteremlátogatáson 60—80 kép került bemutatásra. Felfogásuk, hatásuk egyességége bizonyítja a mester egyéniségét, s megnyugtatóan hatott az a tudat, hogy ebben a mai világban is van olyan művész, aki tehetőségét kizárólag a magyar vidéknek szenteli.

Körünk büszke lehet arra, hogy műgyűjteményében ott ékeskedik a mester jóvoltából egy Glatz-kép.

Ebben a rövid beszámolóban igyekeztem a lényegre rámutatni, hogy ne csak a Benczur-kör tagjai, hanem az Ifjú Évek valamennyi olvasója tájékozva legyen ennek az evangélikus mesternek tiszta, magyar művészetéről.

Antal Gyula

az Ev. Gimn. Benczur-körének
volt ifj. elnöke.

Őszi ének

Tegnap gondoltam: az lenne szép,
ha el tudnám sutogni valamikép
az őszt.

Vagy lefesteném halvány festékkel,
sápadt sárgával és könnyű kékkal.

Talán énekelnék
a közelítő télről,
haló természetéről, hervadt falevélről...?

Vagy elmélkedve az elmúlás fölött
búsan barangolnék
emlék-ligetem tarlott bokrai között...

Tegnap gondoltam: az lenne szép,
ha meg tudnám érteni valamikép
az őszt.

S a türelmes naptárnak
írtam a szélére egy őszi verset:
Vége a nyárnak...

Groff Emil VIII. oszt.
Bpest, ev. gimn.

Prologus

Ha már vagyok, ti érettetek vagyok,
Mosolyok, álmok és remények,
Mint éjtszakákért pislá csillagok
És életemért költemények.

Akár a szegényekért a gazdagok;
Én is dobálom Krózus-daccal
A sok fiatal és friss versmagot,
Hadd hajtsanak ki egy tavasszal

Száz ajkon, ezer érdemes szívben,
Millió lélek rezdülésén
Szívzsongitón, égőn, szeliden...
Mint nyíló tavaszba tévedt verőfény.

Szily Ernő
(Csurgó)

Diák-levél

Kedves Szüleim!

Hát itt vagyunk már megint az iskolában és hát sok mindent kellene tanulni. Nagyon jól bánnak itt velünk. Például az egyik tanár úr kérdezett tőlem olyant, amit akkor tanultunk, mikor én két évvel ezelőtt hiányoztam a disznótör miatt. Mondtam is mindjárt, hogy én akkor családi ügy miatt nem voltam iskolában. A tanár úr még meg is sajnált. „Sajnálom, mondta, leülhet. Bejegyzem a noteszba.” Be is jegyezte, nehogy feledékenységből még egyszer éppen ezt kérdezze tőlem.

Hallották-e, hogy van egy olyan csillag, amelyik gyűrűt hord. Azt hiszem Szátarnusnak hívják. Nem hiába mondta a tisztelendő úr vasárnap, hogy milyen hiú és romlott a világ. Egy tudományos ujságban, a „Nemzeti Sort”-ban olvastam, hogy már mótör nélkül is tudnak repülni. Valami siklón repülnek. Én csak egyszer repültem, mikor az István bácsi a kertjében az almafa ágán talált és nem hitte el, hogy rovarot gyűjtök. De azért csak nézzen utána édesapám a határban, hátha talál egy siklót, amelyik tud röpdülni.

Mindenkit csókolok

Péter

Japport Oszkár
VII. o. t. B.-csaba

OBSIDIO PATAKIANA

Regény.

Második közlemény.

Írta: Fehér Gábor.

Végre a dervis elengedte a beteg fejét. A lány ott maradt mozdulatlanul, lehúnyt szemekkel. A banya egy kővel oldalba ütötte a füstölőt, mire a sátorból egy — ha lehetséges — még csúnyább vén asszony csoszogott elő, egy tarka bakkecskét vezetve pórázon. A török behúzta a kecskét a körbe és átvett az újonnan jöttől egy kis csuprot is. Ekkor nagy fürgeséggel lekapta a kecskét a négy lábáról, égnek fordította a hasát, aztán a hátulsó combján beléharapott az érbe, odatartván a csuprot. Az állat fájdalommal ordított s a vére vastagon, sötéten kezdett folyni a csészébe. Mikor félig volt a csupor habos vérrel, a javas három ujja közé fogván a megsértett húst, boszorkányos ügyesen körülkötötte valami hűrfélével, úgy hogy a combon egy kis szemölcs keletkezett és a vérzés teljesen elállott. Aztán felugrott a török és beintette a két asszonyt is a körbe. Az egyik a beteg lány homlokán tartotta a csészét, a másik magasra tárta szét a karjait. Akkor mindhárman ég felé szegzett tekintettel kiabáló, erős nyujtott hangon kántálni kezdtek:

— Imé hogy megnyílék Pálmátus kapuja, kijöve rajta a fehér ló holdashomlokú fia. Bízón egyet lépett, bízón kettőt lépett, a harmadik lépésen igen megijedett, minden ő tetemében nagyon megreszketett. Igyál te leányzó bakvért, hogy szívedből az ijedség menjen le; minden tetemidből, minden gyükeridből. Kézbe kapád az aranyos csészéket, hogy szívedből az ijedség menjen le;

tovább ne lakozzon, benne ne maradjon, mert mi nagy erősségünk megmaradott.

A török most kilépett a körből és eltűnt a sátorban. A banya pedig intett a beteg lánynak. Ez — bár a szeme le volt húnyva, — felállott és imbolyogva tett egy lépést a javas felé, elvette tőle a csészét, kiitta a vért. Összerázkódott utána.

— Most megy ki belőle a rossz — susogták a körülállók. Az asszony pedig nekiindult, hogy újból háromszor megkerülje a beteget. De csak egyszer tehetett, mert hirtelen megszólalt mögötte egy erős férfihang.

— Ni lám csak, te ördög szülötte, te még mindig élsz?!

Magas robusztus férfi volt, aki szólott. Fekete, sarkigéró kaftán fedte a testét. Haja, szakála és bajusza úgy össze voltak növe, hogy arcából jóformán csak az orrát meg a szemeit lehetett látni. Haja hátul két hosszú fonatban lógott le, fehér pántlikával a fonatok végén. Tekintélyes jelenség volt, a népség jobbra-balra kitért az útjáról. — Kávásy Jób a kollegiumi szénior — suttozták az emberek. Maga a vén asszony is megszeppent, veres foltok jelentek meg arcán és nyakán. De gyorsan összeszedte magát. Odaállt a kör szélére, csípőre rakta a két kezét.

— Hogy élek-e?! Én bizony még mindig élek — vágta éles hangon. — Ez pedig csak attól van, mert a születésemkor megátkozott az idesanyám, hogy ne tudjak addig meghalni, míg a dejákok jóba nem foglalják magukat.

Halk vihorászás támadt, a szenior összehúzta a szemöldökét, felemelte a hangját.

— Elhallgass te földneheze! Szedd a cele-culádat, amíg jó dolgod van, mert ha egy órán belől itt kaplak, jaj neked. Az ilyen vén, száraz boszorkánynak poklon a helye.

A vén asszony kurtát kaccantott.

— Mennék én a poklokra szívesen, mert jobb ott, mint itt köztetek. De az atyámfia, az Asmódi azt izente, hogy várjak még, amíg egy kicsit bővítik a poklot, mert most dugig van pataki dejákkal.

Széles, jókedvű nevetés tört ki. A tógátus nagyon mérges lett.

— Na majd megmutatom én neked, te vén szipirtyó, ki vagyok. Hé dejákok!

Öt vagy hat diák odaugrott. A szenior rámutatott az asszonyra:

— Vigyétek a ladikba, tegyétek át a Bodrogon.

A tanulók mozgolódní kezdtek. De ekkor előugrott a tengerinyúlsemű asszony és szembenézett a szeniorral.

— Te deják, azt ajánlom, nyughass a javastól, amíg a gyermekemet gyógyítja!

Kávásy már nagyon dühös volt.

— Micsoda?! Te még pártolod ezt a boszorkányt, te rongyos, te! Még szembe mersz szállani velem?!

A beteg gyermekét féltő anya előre lépett, és úgy látszott, öltre akar menni a szeniorral. A vásári tömeg érdeklődve várta, mi lesz. Nem lett semmi, mert a vén javas a bottal félretaszította az anyát.

— Csak eredj te Kata fiam szépen oldalra, nem kell nekem a te védelmed. Elég nekem ez a kör itt a porban. Mert úgy tudjátok meg, hogy aki ebbe a körbe az én ellenemre belelép, az átveszi

mindazokat a nyavalyákat, amelyeket a betegek ide magukkal hoztak. Azért csak hadd jöjjenek a dejákok, ha be akarnak ruházkodni.

A tanulók nem mozdultak, csak egy indult meg és úgy látszott, hogy belép a körbe. De ekkor sikoltva odarohant egy asszony és visszarántotta. — Gondolj az anyádra! — kiáltotta sápadtan, és az arcában annyi félelem fejeződött ki, hogy a fiú megrettenve visszalépett. A babonás lelkek fázós félelemben didegtek, a banya csúfondáros vigyorgással nézte őket.

— Csak gyertek kedveseim be ide a körbe. Gyere te bozontos hajú; majd meglásd, nem lesz többet bajod a fésűvel, az a jó pokolvar majd letisztítja a fejedről a haját bőröstül együtt. Vagy gyere inkább te, kis fiam, te pirosképű. Tegnap járt nálam a bélpoklos, majd a képedre illeszttem a fehér sebet. Na ne félj, nem fáj az, csak úgy eltűnik a húsod a csontodról minden fájás nélkül.

A tömeg hátrált. A banya nevetve nézett szembe a szeniorral. Az tehetetlenül állott ottan. Végre azonban a néhány lépéssel odább levő sátorra mutatott.

— Azt a kutricát ott rontsátok le, az orvosságokat borogassátok ki — adta a parancsot.

A diákok a sátor felé mentek. A javas átkozódní kezdett, de ezzel nem törődtek már. Az egyik fiatalember megfogta a nagy füstös, görcsös karót, amelyre a ponyva ki volt feszítve, és elkezdte ráncigálni. Már úgy volt, hogy a rúd kitörik, amikor egy szikár kéz fogta meg a diák karját. Egy vékony csuklyás alak, egy jezsuita barát állt előttük tiltakozóan. Felemelte a hangját.

— A tekintetes Kossovich Márton alispán úr rendeletére parancsolom, hogy a gyetvai töröknek semmi bánatódása ne essék.

A szeniort majd a guta ütötte a dolgok ilyen fordulatára. A közönségnek azonban nagyon tetszett az új helyzet. — Itt van már a búrbajuszú pap, — kiabáltak jókedvűen. — Eresszétek össze a két embert.

— Nem pap ez, hanem kántor a várkápornában, Ignácius páter, a herceg bizalmasa — kotyogott egy szurtos fiú. Egy polgár gúnyosan nézett le rá.

— Ugyan hogy lehet valaki ekkora ésszel Patakon csiszlik-inas. Hiszen Ignácius az összes jezsoviták közt itt a legtudósabb. De mert orgonálni meg énekelni szépen tud, a várbeliek kántornak használják.

A nép közben kört csinált a két ellenfél körül. A szenior érezte a ferde helyzetet, amibe került. Komolyan akart fellépni.

— Ezt a vén szipirtyót a gyetvai törökkel egyetemben városunkból a presbiterium ördöngösség miatt kitiltotta — szólt oda a barátnak sötéten.

— Az alispán megengedte neki a vásáron való gyógyítást — vágott vissza dacosan a barát.

— Az nem számít. Mienk a város, mienk a parancsolás joga. Cuius regio, eius religio.

— Az ám, de a vásártér a vár tartozéka, nem a városé. Az adománylevél azt mondja, hogy az igaz hit egyházának istápjára adatik.

— Te mondád — kiáltott a szenior diadalmasan. — Mivel pedig az igaz hit egyesegyedül a mienk...

— Mit káromkodsz te eretnek — kiáltott felparázló szemekkel a barát. — Oh igazhitűek, hát tűritek ezt az

istenkáromlást?! — fordult a hallgatóság felé.

A sikere azonban kevés volt itten, mert a közönség nagy többsége az új hit híveiből telt ki. Ellenben felrobbant Kávásyban az erkölcs.

— Halljátok, hogy beszél egy szalmahitű bálványozó! — csattant fel. — Egy ilyen ördög cimborája, aki csak a hasát ápolja, az Íráshoz meg közel se mer szagolni; egy a, mert nem akar, más meg, mert az Írás rögtön füstöt lökne, ha hozzányúlna a szentségtelen kezével.

A vásárosok népe megoszlott a két ember közt. A kálvinista jobban tetszett nekik, de mikor azt mondta a jezsuitáról, hogy az csak a hasát ápolja, kitört a nevetés, még pedig a kálvinista rovására, mert a jezsuita kimondottan szikár, zörgőcsontú alak volt, míg a szenior robusztusabb, és a kaftánban egészen pocakosnak látszott. Nagy kiabálás, zűrzavar támadt. Sokan biztatták Kávásyt, de mások a barát mellett fogtak.

— Halljuk a kántort, éljen! — rikoltottak hátulról. A jezsuita kivárta, amíg a zaj csillapodott, aztán dölyfösen rárivallt a szeniorra.

— Mindig kiállok akármely gyarló eretnekkel az Írás esméretiből — vágta az ellenfél szeme közé.

— Te mondád! — rikkantott fel egy éltes, rezesorrú vásáros atyafi. Amilyen igaz, hogy Csertörő Mátyás a nevem, olyan szent, hogy máma ezen a tethelyen össze kell mérni a kobakotokat nolens volens. Hej, legénykoromban nem volt vásár ilyesmi nélkül.

A barát savanyú arccal vizslatott körül. Bizony, az igaz hit hívei kevesen voltak, annál több a kálvinista. Különösen a dejákok csináltak nagy zajt a

jezsuita ellen. Gúnyolták, csipkedték szóval. Az egyik elkiáltotta magát:

— Kántor ez, fiúk, hát kántáljunk neki valamit, ami kedves legyen az ő jezsovita szívének. A dejákok erre rágyujtottak a gúnydalra:

*Omnes, qui cum Jesu itis,
Ne ite cum Jesuitis.
A Jesu est Jesuita,
Quem, si sapis, semper vita.*

Az utolsó sort a közönség már együtt fujta a diákokal. De a dal után újra megoszlottak. — Szedd össze az eszed barát! Ne hagyj magad Kávásy — hangzott ösze-vissza. — Hozzatok bibliát, hogy ellenőrizhessük őket. Nagyszerű, hogy éppen a két legérsekesebb akasztott tengelyt. Ma kiderül, kinek hány zsákkal telik. Szorítsd Loyola, ne hagyj magad Kálvin János!

A kör egészen megszűkült, a két pap szemben egymással. Égő szemmel, komor tekintettel méregették egymást, de egyik sem akart megszólalni.

— Na mi lesz? Befagyott a szátok?! — mordult fel Csertörő uram. — Csak elő a tromfokkal, hogy minél hamarabb eldőljön a dolog. Amíg báméskodtok, amoda eladják a maglók javát és anélkül maradunk.

— Az Úr velem lesz máma — fejegetőzött Kávásy felemelt öklét rázva a barát felé. — Az Úr szent lelkével sugallani fog nekem, hogy megbizonyíthassam igaz hitének erejét, és megcsúfoljalak.

— Az ördög van veled, sátántól lekezett, válaszolt a barát. Te vagy maga az Ántikrisztus, de ma megtöretik a kígyónak feje.

— Elég! — vágott közbe Csertörő uram, a szakértő. Kezdjétek. Az első kérdés joga a jezsovitaé, mert a kálvinista volt a gorombább. Ez így volt

Váradon is, meg a válaszüti vásáron. Gyerünk.

A szenior olyat ütött az öklével a kifeszített mellére, hogy csak úgy döngött, jelezve ezzel, hogy jöhet a támadás. Ignácius atya összeráncolta a homlokát.

— Dic mihi ergo; mikor és hol volt egyszerre két testben egy lélek.

A kálvinista legyintett.

— Egy lélek vala két testben azon három nap alatt, melyeket Jónás próféta az Úr akaratából a cethal hasában töltött.

A csend megterült, a tudósabbak bölintottak: Jól eltalálta. Kifogástalan volt a felelet, a megelégedettség sugárzott mindenkiről. De Csertörő uram rosszalólag ingatta a fejét.

— Nem úgy, atyámfiai. Ez így semmi, sőt kevesebb a semminél. Hol marad a lókus megnevezése? Lókus nélkül olyan az egész, mint a káposzta hús nélkül.

A jelenlevőknek tetszett a kifogás. Morogni kezdtek.

— Az ám! Már itt is meg akarnák rövidíteni a népet. Gyerünk csak a lókussal?!

— Jónás próféta, kettő, egy. — szolt a kálomista szemrebbenés nélkül. Aztán odafordult a baráthoz, mutatóujjával megbököve annak mellét.

— Dic mihi nunc mutuo: Hol és mikor evett a nagy Úristen bornyúhúst zsemlyelisztből készült pogácsával.

Újra csend, minden szem a baráton. Az felemelte tekintetét az ég felé, aztán keményen szemé közé meredt a kálvinistának.

— Bornyúhúst evett a nagy Úristen zsemlyelisztből készült pogácsával a Mamré mezején, mikor is Ábrahámától megvendégeltetett vala.

A szakértők megint bólítottak; az irigység se lelhetett kifogást a feletben. De a népség fészkelődni és kiabálni kezdett.

— Lókus, lókus — követelték mindenfelől. A barát csóválta a fejét, nem tetszett neki a dolog. Tétovázott, most már a földet nézte és elkezdett sebesen számolni az ujjain. Végre azonban felvetette a fejét.

— Genезis egy — tizennyolc — nyolc — mondta biztos hangon.

— Jól van; nagyszerű, eltrafálta — kiabáltak hátulról. A jezsuita keresztet vetett — Velem az Úr — mondta megkönnyebbülten, miközben sűrűn törölgette a homlokát a tenyerével. Egy idő múlva odafordult az ellenfeléhez:

— Ki volt a világon a legnagyobb vérontó? kérdezte ravasz gúnnyal. Ám csak legyintett erre a kálvinista.

— A világon a legnagyobb vérontó Kain volt, mert egy csapással megölte Ábelt, vagyis az emberiségnek egy negyed részét. Genезis egy, négy, nyolc.

A vásárosok most már tapsoltak. Láthatólag Kávásy volt felül. Most valami nagyon jó gondolata támadhatott, mert hűdélis bizalmassággal vállára csapott Ignácus páternek.

— Dic mihi cimhora; a Föld forog-e a Nap körül, vagy a Nap forog a Föld körül?

A barát sápadtan kettőt lépett hátrafelé, és mint akit homlokon ütöttek, tétován tekintgetett maga körül. Mindenütt kárörvendő arcok néztek rá, nem igen pártolta már senki sem. Csertörő uram gúnyos nevetéssel meg is jegyzte.

— Úgy látszik, elválík végre a tüdő a májtúl. A jezsovita megméretett és könnyűnek találtatott. Legalább is az instár kezd hajolni lefelé.

Mások is gúnyolódni kezdtek, de aztán elhallgattak hirtelen, mert a páter intett, hogy beszélni akar.

— A Föld forog a Nap körül — mondta határozottan. — Pözsög az Írás azon helyektúl, amelyek Kopernikusnak az ördögös Ptolomėjussal szembeni igazságát megbizonyítják. Legvilágosabb e helyek közül az, amelyet Józsva könyvéből vehetni a következő argumentáció, illetve sequentia alapján: Mikor a gibeonitákat pusztítja vala az Izráél, Józsva megparancsolta a Napnak: Állj meg Nap Gibeónban és Hold az Ajalón völgyében. És megállanak. Arról viszont az Írás sehol sem szól, hogy Józsva a Napot és Holdat valaha is újra megindította volna. A Nap és Hold ezek szerint tehát mai napiglan állanak. Mivel pedig Nap és Föld közül valamelyiknek mozognia kell, világos, hogy a mozgó korpus csak a Föld lehet — fejezte be nagy szuszogással és fogta a csontos, inas jobb kezével a homlokát.

— Lókus, lókus — kiabált a tömeg.

A barát annyira ideges és izgatott volt, hogy megfordult maga körül, anélkül, hogy észrevette volna. Nézett az égre, bámult a földre, rágta a körmeit, de megszólalni nem akart.

— Lókus, lókus! — ordítottak a vásárosok mindenfelől. A csuklyás kétségbeesetten számolt az ujjain, aztán újra kezdte. Közben a tömeg magatartása fenyegető lett. Botokkal és pusztakézzel hadonásztak a jezsuita orra alatt. Ez hol nekipirult, hol nekisápadt, de végre rászánta magát a feleletre — Józsva — tíz — tizennégy — mondta elszántan.

A kálvinista pedig gúnyosan kacagva a szeme közé rúgta a port, aztán diadallal felkiálltott.

(Folytatása következik.)

SZÁMREJTVÉNY.

47 (4 pont.)

31. 9, 17, 26, 6, 13, 4, 45, 2 = Isten teremtménye.
 33, 16, 5, 41, 45, 19, 37, 39 = Öntudat.
 35, 12, 48, 38, 24, 21, 42 = Jáva fővárosa.
 34, 27, 8, 30, 43, 15, 11 = Ismétél.
 37, 1, 7, 44, 14, 49 = Téves felfogású vallásos ember.
 29, 18, 22, 50, 3 = Mezőberényi lelkész.
 46, 25, 28, 36 = Háziállat.
 32, 40, 20 = ... ba.
 23, 10 = Területmérték.
 1-50 = Két sor Petőfi egyik verséből.

*Ullingensig
 Eszmelet
 Baltonia
 Remetál
 Remete
 Bards
 Liba
 Bonalba
 Pál*

Filippinyi János,
VIII. o. t.

*Egy szempillantásnál mi ravdebb
 Ember, barátom a te életed.*

BETŰREJTVÉNYEK.

Hisele's

Havas János
(2 pont.)

Prékopa László
(2 pont.)

*ot hat a
 lighej'on*

S KÉS

77777 a
Zeppelin

CCC BALATON CCC

(3 pont.)

K	K	J	Z	Ö	Ö	V	L	T	= Menet ellentéte + a kard is.
L	L	L	L	S	S	R	R		= Mindenkihez elérkezik.
R	G	G	E	E	D	D			= Bűnhődik.
S	S	S	S	E	E				= Sok falusi ház.
E	E	E	E	E	E				= Csavar.
E	E	E	E	E					= A cukor.
E	E	E							= Vezér.
E	E								= Tagadósó: vissza.
J									= Msh.

(3 pont.)

T	T	T	E	E	E	E	= Szomorú aktus.
E	E	E	E	M	M		= Kiindulás.
M	E	E	E	E			= Német város.
S	S	S	S				= ... ics zalamegyei község.
R	R	R	D				= Ezért küzd mindenki: vissza.
D	L						= Köötösó.
L							= Msh.

*JÖVETELES
 ÖREGEDÉS
 VEZÉKEL
 EGGERES
 TEKER
 ÉDES
 LÉL
 ES
 S*

*TEMETÉS
 ERÉDES
 MEMEL
 EDER
 TEL
 ES
 S*

44,

ELŐZŐ SZÁMUNK REJTVÉNYEINEK MEGFEJTÉSE.

Keresztrejtvény.

■ B Á L ■ N Á P O L Y ■ Ó R A ■
F ■ L A K ■ L Á M A ■ Ó L I ■ I
R O ■ P É K ■ L E ■ I T T ■ Á T
A K I ■ P Ó K ■ A B A ■ A L Á
N O R A ■ R Á K O S I ■ A K O L
C S A T A ■ R Ű H A ■ I M I M I
I ■ T ■ L H ■ T Ó ■ Í R ■ T ■ A
A L ■ A T O M ■ T L O B ■ T E
O ■ É ■ A D ■ I R ■ I D ■ E ■ S
R É T H Y ■ A L A P ■ A B L A K
S Z É L ■ A R Á B I A ■ A L U R
Z E R ■ T L A ■ R I O ■ E L É
Á L ■ K É L ■ D E ■ L L L ■ Á T
G ■ T Ó L ■ N E I N ■ T A R ■ A
■ V I R ■ B O R N E Ó ■ B O R ■

Betűrejtvények.

Keresztes vipera, Csonkamagyarország, Spárga, Irónia.

BUDAPEST, 1938. OKTÓBER.

XVII. ÉVFOLYAM 2. SZÁM.

IFJÚ ÉVEK. Ifjúsági folyóirat.

Alapította **Algóver Andor.**

Főszerkesztő: **Dr. Bánkúti Dezső.** Felelős szerkesztő és kiadó: **Dr. Rempert Elek.**

Szerkesztő bizottság: **Dr. H. Gaudy László,** Bpest, **Dr. Keken András,** Hódmezővásárhely,
Raskó Kálmán, Szarvas, **Dr. Ruhmann Jenő,** Sopron, **Weiszer Gyula,** Nyiregyháza,
Dr. Zelenka Margit, Bpest.

Szerkesztőség: Budapest, VII., Vilma királynő-út 19.

Kéziratok a felelős szerkesztő lakására, Bpest, VII., Damjanich-u. 28b, III. 22. küldendők

A kiadóhivatal vezetője: **Ruzicska László,** Budapest, XI., Váli-út 4. II. 2.

Postatakarékpénztári csekk számla: 26.111.

A lap megjelenik a tanév folyamán minden hónapban.

Előfizetési ára egy évre 4 pengő; egyes szám ára 50 fillér.